

Πρόγραμμα
διά βίου
μάθησης

Πολιτικές για τη Δια βίου Καθοδήγηση: Έκθεση Προόδου 2011–12

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΔΙΑ ΒΙΟΥ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ 2011–2012

ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΚΘΕΣΗ

EUROPEAN LIFELONG
GUIDANCE POLICY
NETWORK

ELGPN

Πολιτικές για τη Δια Βίου Καθοδήγηση: Έκθεση Προόδου 2011–12

Έκθεση για το έργο του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την
Πολιτική στη Δια Βίου Καθοδήγηση 2011–2012

ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί ανεξάρτητη έκθεση που καταρτίστηκε από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Πολιτική στη Δια Βίου Καθοδήγηση (ELGPN), ένα δίκτυο κρατών μελών, το οποίο χρηματοδοτείται από την ΕΕ υπό το Πρόγραμμα της Δια βίου Μάθησης. Οι απόψεις που εκφράζονται στην έκθεση αυτή είναι οι απόψεις του ELGPN και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα τις επίσημες θέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή προσώπου που ενεργεί εκ μέρους της Επιτροπής.

Πρώτη Έκδοση στην αγγλική γλώσσα: © The European Lifelong Guidance Policy Network (ELGPN)

Συντονιστής 2011–12:
University of Jyväskylä, Finland
Finnish Institute for Educational Research (FIER)
<http://elgpn.eu>
elgpn@jyu.fi

Εκδότες: Dr Raimo Vuorinen / Finnish Institute for Educational Research &
Καθηγητής Anthony G. Watts / National Institute for Career Education and Counselling, UK

Μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα:

- Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου,
- Επιστημονική επιμέλεια κυπριακής έκδοσης:
  - Λένα Νικολάου, ΕΜΕ Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής
  - Άντρη Μαννούρη – Μακρή, Καθηγήτρια Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής
- Υπηρεσίες Μετάφρασης από εξωτερική Συνεργάτιδα-Μεταφράστρια: Ελένη Α. Σκουφάρη-Πτυχιούχος Μεταφράστρια

Σχεδίαση εξωφύλλου & γραφικά: Martti Minkkinen / Finnish Institute for Educational Research (FIER)

Στοιχειοθεσία: Kaija Mannstrom / Finnish Institute for Educational Research (FIER)

ISBN 978-9963-0-4708-6 (έντυπη έκδοση)

ISBN 978-9963-0-4717-8 (pdf)

Λευκωσία, Κύπρος 2014

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες.....	7
1 Γενικά	9
Φιλοσοφία του Προγράμματος Εργασίας 2011–12 και εφαρμογή του.....	10
Βασικά αποτελέσματα 2011–12.....	11
2 Δεξιότητες Διαχείρισης Σταδιοδρομίας (Πακέτο Εργασίας 1)	13
Δραστηριότητες	13
Κύρια συμπεράσματα	14
3 Διεύρυνση της πρόσβασης (Πακέτο Εργασίας 2).....	17
Δραστηριότητες	17
Κύρια συμπεράσματα	17
4 Μηχανισμοί Συνεργασίας και Συντονισμού (Πακέτο Εργασίας 3)	20
Δραστηριότητες	20
Κύρια συμπεράσματα	20
5 Διασφάλιση της ποιότητας και τεκμηρίωση (Πακέτο Εργασίας 4)	23
Δραστηριότητες	23
Κύρια συμπεράσματα	24
6 Εξελίξεις στις πολιτικές της ΕΕ.....	26
7 Αξιολόγηση.....	29
Στρατηγική αξιολόγησης	29
Διαχείριση του δικτύου.....	29
Μαθησιακά αποτελέσματα από τις θεματικές δραστηριότητες	30

Συσχετισμός των πορισμάτων του ELGPN κατά το 2012.....	31
Επίδραση σε εθνικό επίπεδο	32
Το ELGPN ως δίκτυο που κατευθύνεται από τα κράτη μέλη.....	34
Συμπεράσματα	35
8 Όραμα για το μέλλον	36
Παραρτήματα	
Παράρτημα 1: Σύνοψη των εθνικών αντιπροσωπιών και σημεία επαφής στο ELGPN 2011–2012.....	39
Παράρτημα 2: Συνεισφορές των χωρών μελών του ELGPN στις δραστηριότητες του ELGPN 2011–2012	40

“Το παρόν κείμενο αποτελεί ένα από τα 6 κείμενα που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την πολιτική στη Δια Βίου Καθοδήγηση (E.L.G.P.N.) ως αποτέλεσμα των εργασιών του δικτύου τη διετία 2011–2012. Τα κείμενα αυτά έχουν ως στόχο να υποστηρίξουν τα κράτη μέλη του δικτύου στην αξιολόγηση και αναθεώρηση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών τους πολιτικών και πρακτικών στη Δια Βίου Καθοδήγηση, στις 4 προτεραιότητες που έθεσε το ψήφισμα των υπουργών παιδείας της ΕΕ για τη Δια Βίου Καθοδήγηση και σε όλο το εύρος των διαφόρων κρίσιμων τομέων στους οποίους βρίσκει εφαρμογή ο θεσμός της Καθοδήγησης/ συμβουλευτικής σταδιοδρομίας (γενική εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, εκπαίδευση ενηλίκων κ.λ.π) καθώς και στον σχεδιασμό των μελλοντικών τους πολιτικών.

Τα κείμενα αυτά αποτελούν πολύτιμα εργαλεία στη διάθεση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και προσώπων στην Καθοδήγηση, όπως διαμορφωτές πολιτικής, Εθνικά Φόρουμ Δια Βίου Καθοδήγησης, Διευθύνσεις Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού προσανατολισμού των αρμόδιων υπουργείων, δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς παροχής υπηρεσιών Καθοδήγησης στην εκπαίδευση – κατάρτιση, στην απασχόληση και στις κοινωνικές υπηρεσίες, σύμβου-

λοι καθοδήγησης κ.λ.π, καθώς περιέχουν καλές πρακτικές, υποδειγματικές πολιτικές, ζητήματα προς συζήτηση και προβληματισμό, χρήσιμη πληροφόρηση για τις εφαρμοζόμενες πολιτικές και δράσεις στις χώρες μέλη του δικτύου και μελέτες περίπτωσης (case studies) Όλα τα πιο πάνω βοηθούν τους εμπλεκόμενους να κατανοήσουν και να αξιοποιήσουν καλύτερα τα διδάγματα και τις εμπειρίες από την εφαρμογή του θεσμού της Καθοδήγησης στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες και αφετέρου προωθούν την ευρωπαϊκή συνεργασία και το συντονισμό των δράσεων, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς όφελος των ευρωπαίων πολιτών.

Η μετάφραση – επιστημονική επιμέλεια των ελληνικών εκδόσεων πραγματοποιήθηκε από τους εθνικούς φορείς εκπροσώπησης της Ελλάδας και της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την πολιτική στη Δια Βίου Καθοδήγηση ως εξής:

Ελλάδα: Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), Διεύθυνση Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Τμήμα Επιστημονικής Υποστήριξης Στελεχών και Φορέων Σ.Ε.Π.

- *Ανάπτυξη πολιτικής στη δια βίου συμβουλευτική και τον επαγγελματικό προσανατολισμό: Ευρωπαϊκός Οδηγός Καλών Πρακτικών*
- *Η “ευελιξία με ασφάλεια”: Συνέπειες στη Δια Βίου Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό*
- *Ανεργία των νέων: Μια Κρίση ανάμεσά μας - Ο ρόλος των πολιτικών της Δια Βίου Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού για την αντιμετώπιση της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας*

Κύπρος: Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου.

- *Ευρωπαϊκές Πολιτικές για τη Δια Βίου Καθοδήγηση – Έκθεση Προόδου 2011 – 12: Έκθεση για το έργο του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Πολιτική στη Δια Βίου Καθοδήγηση*
- *Ευρωπαϊκές Πολιτικές για τη Δια Βίου Καθοδήγηση – Έκθεση Προόδου 2011 – 12: Έκθεση για το έργο του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Πολιτική στη Δια Βίου Καθοδήγηση – Σύντομη Έκθεση*
- *Δεξιότητες Διαχείρισης Σταδιοδρομίας – Παράγοντες για Αποτελεσματική Υλοποίηση της Πολιτικής*

- *Γλωσσάρι Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Πολιτική στη Δια Βίου Καθοδήγηση.*

Το περιεχόμενο των ελληνικών εκδόσεων είναι κοινό για την Ελλάδα και την Κύπρο αν και ορισμένοι ξενόγλωσσοι όροι αποδόθηκαν διαφορετικά στις δύο χώρες λ.χ.

- Ο όρος *ELGPN* αποδίδεται “Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Πολιτική στη Δια Βίου Συμβουλευτική και Επαγγελματικό Προσανατολισμό” (Συ.Ε.Π.) στα κείμενα της Ελλάδας και “Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Πολιτική στη Δια Βίου Καθοδήγηση” στα κείμενα της Κύπρου.
- Ο όρος “*career guidance*” αποδίδεται “συμβουλευτική και επαγγελματικός προσανατολισμός” ή “συμβουλευτική σταδιοδρομίας” στα κείμενα της Ελλάδας και “καθοδήγηση σταδιοδρομίας” στα κείμενα της Κύπρου.
- Αντίστοιχα ο όρος “*career counselor*” ή “*guidance counselor*” αποδίδεται ως “σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού / σταδιοδρομίας” στα κείμενα της Ελλάδας και ως “σύμβουλος σταδιοδρομίας” ή “σύμβουλος καθοδήγησης” στα κείμενα της Κύπρου.

Ευχαριστίες

Η έκθεση αυτή είναι αποτέλεσμα των συλλογικών προσπαθειών του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Πολιτική στη Δια Βίου Καθοδήγηση (ELGPN). Αντανακλά τη συμβολή όλων όσοι συμμετείχαν στο δίκτυο και πιο συγκεκριμένα:

- Τις εθνικές αντιπροσωπίες οι οποίες προσδιόρισαν τις προτεραιότητές τους στο πλαίσιο του Προγράμματος Εργασίας ELGPN 2009–2010, προσεγγίζοντας τα θέματα αυτά από τη δική τους προοπτική
- Τις χώρες φιλοξενίας των Ολομελειών αλλά και των Θεματικών Δραστηριοτήτων με τα παραδείγματα εθνικών πολιτικών και περιπτώσεων μελέτης προς στήριξη της αμοιβαίας μάθησης
- Τους αξιωματούχους της Κυπριακής Κυβέρνησης, οι οποίοι προώθησαν το έργο του ELGPN μέσω της Διάσκεψης της Προεδρίας της ΕΕ
- Τους εκπροσώπους των συνδεδεμένων οργανισμών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των Mika Launikari (Cedefop), Helmut Zelloth (ETF), Karen Schober (IAEVG), Dr. Gerhart Rott (FEDORA), Dr. John McCarthy (ICCDPP) και Dr. Wolfgang Müller (EU PES Network)
- Τους εκπροσώπους των χωρών που προΐστανται κάθε Θεματικής Δραστηριότητας, οι οποίοι ήταν επικεφαλής της δραστηριότητας σε συνεργασία με τον συντονιστή του ELGPN και ανέλαβαν την προετοιμασία των διάφορων παραγράφων της έκθεσης αυτής:
  - ΠΕ1: Jasmin Muhic, Τσεχία
  - ΠΕ2: Michel Lefranc, France; Gudrun Birna Kjartansdóttir και Dr Guðbjörg Vilhjálmsdóttir, Ισλανδία
  - ΠΕ3: Dr Peter Härtel, Αυστρία
  - ΠΕ4: Dr Tibor Borbély-Pecze, Ουγγαρία
- Τους συμβασιούχους εμπειρογνώμονες που ετοίμασαν εκ των προτέρων τα ενημερωτικά υπομνήματα και τα υπομνήματα συμπερασμάτων για τις συνεδριάσεις της Θεματικής Δραστηριότητας, καθώς και τα προσχέδια των παραγράφων της έκθεσης αυτής:
  - ΠΕ1: Καθηγητής Ronald Sultana, Μάλτα
  - ΠΕ2: Καθηγήτρια Fusûn Akkök , Τουρκία
  - ΠΕ3: Καθηγητής Peter Plant, Δανία
  - ΠΕ4: Dr Deirdre Hughes, Ηνωμένο Βασίλειο,
  - ΟΕ(α): Françoise Divisia, Γαλλία
  - ΟΕ(β): Καθηγητής Tony Watts, Ηνωμένο Βασίλειο
- Dr Charles Jackson, ο οποίος εργάστηκε για την κατάρτιση του Γλωσσarium του ELGPN.

Οφείλουμε, επίσης, ευχαριστίες στους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Koen Nomden, Benoit Desjeux και Maike Koops από τη Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, Manuel Hubert και Susanne Kraatz από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης) για τη στήριξή τους στην εφαρμογή του προγράμματος εργασίας, καθώς και στους συναδέλφους μου στη Μονάδα Συντονισμού του ELGPN (Marjo Halmiala, Outi Ruusuvirta, Tellervo Ahlholm, Lea Röyliö) για τη στήριξη και τη βοήθειά τους.

Raimo Vuorinen
Συντονιστής ELGPN

Γενικά

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Πολιτική στη Δια Βίου Καθοδήγηση (ELGPN) θεσπίστηκε το 2007 με στόχο να βοηθήσει τα κράτη μέλη του (όπου περιλαμβάνονται όχι μόνο κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και χώρες που είναι υποψήφιες για ένταξη στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο να αναπτύξουν μια ευρωπαϊκή συνεργασία σε θέματα δια βίου καθοδήγησης στους τομείς της εκπαίδευσης και της απασχόλησης.

Ο ρόλος και οι σκοποί του δικτύου καθορίστηκαν στο δεύτερο ψήφισμα του Συμβουλίου Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εγκρίθηκε το 2008. Το 2012 το ELGPN αποτελείται από 29 χώρες (AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IS, IT, LV, LT, LU, MT, NL, NO, PL, PT, RO, SE, SI, SK, TR, UK) και 2 επιπλέον χώρες παρατηρητές (BE, BG). Η σύνθεση των αντιπροσωπειών τους παρουσιάζεται στο Παράρτημα 1. Μέσω κατάλληλων διευθετήσεων το δίκτυο διασφαλίζει τακτικές επαφές με άλλους εμπλεκόμενους φορείς και δίκτυα σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο: τη Διεθνή Ένωση για τον Εκπαιδευτικό και Επαγγελματικό Προσανατολισμό (IAEVG), το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Καθοδήγηση στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Fedora) (το οποίο

στο μεταξύ συγχωνεύτηκε με την Ευρωπαϊκή Ένωση Διεθνούς Εκπαίδευσης), το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF), το Διεθνές Κέντρο για την Ανάπτυξη Σταδιοδρομίας και τη Δημόσια Πολιτική (ICCDPP), το Δίκτυο Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης (PES), τα κέντρα Euroguidance, την Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ETUC) και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας.

Κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων φάσεων του (2007–12), τον συντονισμό του ELGPN είχε μια ομάδα από τη Φινλανδία. Το Υπουργείο Παιδείας της Φινλανδίας και το Φινλανδικό Υπουργείο Απασχόλησης και Οικονομίας ανέθεσε το έργο του συντονισμού στο Φινλανδικό Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Έρευνας του Πανεπιστημίου της Jyväskylä. Η μονάδα αυτή συγκαλεί τις συνεδριάσεις του δικτύου και στηρίζει την εφαρμογή των πρωτοβουλιών του. Τα μέλη του ELGPN διορίζουν μια διευθύνουσα ομάδα με έξι μέλη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης του δικτύου και τη στήριξη του συντονιστή κατά τον καθορισμό των προτεραιοτήτων και την κατανομή του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος εργασιών. Το ELGPN συνεργά-

ζεται στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το CEDEFOP και το ETF. Υποστηρίζεται, επίσης, από συμβασιούχους συμβούλους.

Φιλοσοφία του Προγράμματος Εργασίας 2011–12 και εφαρμογή του

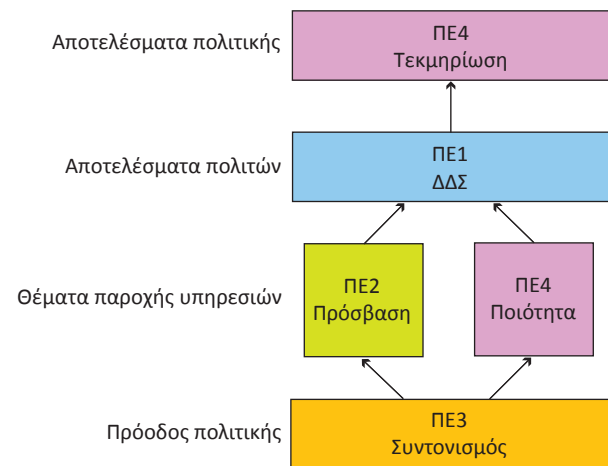
Κατά τη διάρκεια της αρχικής φάσης (2008), το ELGPN επικεντρώθηκε κυρίως στη δημιουργία των δομών και των διαδικασιών του. Η δεύτερη φάση (2009–10) διαμορφώθηκε γύρω από τις τέσσερις θεματικές δραστηριότητες όπως καθορίζονται στα ψηφίσματα του 2004 και 2008: δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας, πρόσβαση σε υπηρεσίες καθοδήγησης, συμπεριλαμβανομένης της πιστοποίησης πρότερης εμπειρικής μάθησης (APEL), συνεργασία και συντονισμός των μηχανισμών σε θέματα πολιτικής στη δια βίου καθοδήγηση και ανάπτυξη συστημάτων και διασφάλιση της ποιότητας και βάσης τεκμηρίωσης για την ανάπτυξη πολιτικών και συστημάτων.

Το 2011–12 το πρόγραμμα εργασίας σχεδιάστηκε για την αξιοποίηση της συσσωρευμένης πείρας και την εξέλιξη των δύο πρώτων φάσεων, καθώς και για τη βελτίωση της εσωτερικής αποδοτικότητας του δικτύου. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η Στρατηγική της Λισαβόνας συνέπεσε με την οικονομική ύφεση, οδηγώντας σε σημαντική αύξηση της ανεργίας και της υποαπασχόλησης στα περισσότερα κράτη μέλη του ELGPN. Η επίγνωση της ανάγκης για βελτιωμένη πρόβλεψη και ταιριασμα των δεξιοτήτων που σχετίζονται με την αγορά εργασίας αναφέρεται στα περισσότερα έγγραφα που αφορούν στην εκπαίδευση και απασχόληση, τα οποία προτάθηκαν από την Επιτροπή και υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο. Το γεγονός αυτό συνιστά πρόκληση για τις υπηρεσίες δια βίου καθοδήγησης, ταυτόχρονα όμως αποτελεί δυναμικό παράγοντα ενίσχυσης ενδεχόμενης συνεισφοράς τους στη διαμόρφωση πολιτικής.

Λαμβάνοντας υπόψη τον πολυδύναμο χαρακτήρα της ανάπτυξης πολιτικής σε θέματα δια βίου καθοδήγησης, το ELGPN εξέτασε τους τρόπους με τους οποίους οι υπηρεσίες καθοδήγησης ως αναπόσπαστο στοιχείο θεματικής ανάπτυξης μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη ευρωπαϊκής πολιτικής σε έξι βασικούς τομείς: σχο-

λεία, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ), τριτοβάθμια εκπαίδευση, εκπαίδευση ενηλίκων, απασχόληση και κοινωνική ένταξη. Στόχος ήταν η εμβάθυνση των διασυνδέσεων με αυτούς τους τομείς πολιτικής και η μετατόπιση των δραστηριοτήτων του ELGPN από τις εργασίες σχεδιασμού στην εφαρμογή της πολιτικής, στη βάση μιας πιο δομημένης συνεργασίας μεταξύ των θεματικών τομέων.

Οι σχέσεις μεταξύ των τεσσάρων θεματικών τομέων του προγράμματος εργασίας του ELGPN για την περίοδο 2011–12 παρουσιάζονται στο σχήμα 1. Εν συντομία, το Πακέτο Εργασίας 3 (συνεργασία και συντονισμός των μηχανισμών) ασχολείται με τις διαδικασίες διαμόρφωσης πολιτικής, το Πακέτο Εργασίας 2 (πρόσβαση) και Πακέτο Εργασίας 4 (ποιότητα) εξετάζουν δύο βασικά διατομεακά θέματα πολιτικής, το Πακέτο Εργασίας 1 (δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας) εξετάζει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα πολιτών και, το δεύτερο σκέλος του Πακέτου Εργασίας 4 (βάση τεκμηρίωσης) αναλύει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα πολιτικής.

Σχήμα 1: Σχηματική απεικόνιση των σχέσεων μεταξύ των Πακέτων Εργασίας

Αυτές οι τέσσερις θεματικές δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο μιας συνεχούς διαδικασίας υλοποίησης. Καθένα από τα Πακέτα Εργασίας αποτελείται από 14–22 συμμετέχουσες χώρες (βλ. Παράρτημα 2), συν

μία ή μερικές φορές δύο συντονίστριες χώρες, καθώς και έναν συμβασιούχο σύμβουλο για στήριξη των δραστηριοτήτων σε συνεργασία με τον συντονιστή του ELGPN. Σε κάθε περίπτωση, το πρόγραμμα περιελάμβανε δύο χωριστές θεματικές επιτόπιες επισκέψεις και μια συνάντηση συνθετικού χαρακτήρα. Κάθε χώρα προσδιόρισε τα θέματα στα οποία επιθυμεί να συμμετάσχει και κλήθηκε να αποφασίσει εκ των προτέρων σχετικά με τον τρόπο που αυτά τα θέματα θα μπορούσαν να ενισχύσουν την ανάπτυξη των εθνικών πολιτικών και πρακτικών τους, καθώς και τις προσδοκίες και τις φιλοδοξίες τους σχετικά με το θέμα. Επιπλέον, οι επιτόπιες επισκέψεις έδωσαν την ευκαιρία στις χώρες υποδοχής να επηρεάσουν τις δικές τους πολιτικές και πρακτικές και να συμπεριλάβουν τους βασικούς φορείς χάραξης πολιτικής σε αυτές τις διαδικασίες. Έγινε, επίσης, κατανομή του χρόνου για την ανάπτυξη των αποτελεσμάτων του ELGPN κατά την περίοδο 2011–12.

Το πρόγραμμα εργασίας του ELGPN για την περίοδο 2011–12 περιλαμβάνει, επίσης, μια Ομάδα Εργασίας, με δύο υπο-ομάδες που εκτελούν διαφορετικές εργασίες. Η υποομάδα Α επικεντρώθηκε στην ανάλυση της πολιτικής για την ευρωπαϊκή εκπαίδευση και κατάρτιση και για την απασχόληση από τη σκοπιά της δια βίου καθοδήγησης, ενώ η υποομάδα Β εργάστηκε για την ανάπτυξη συγκεκριμένων εργαλείων για τους φορείς χάραξης πολιτικής με τη συμβολή δύο συμβασιούχων συμβούλων. Η Ομάδα Εργασίας, επίσης, επικεντρώθηκε στη στρατηγική της επικοινωνίας και της διαχείρισης του δικτύου ELGPN, καθώς και στις διατομεακές πτυχές του προγράμματος εργασιών.

Βασικά αποτελέσματα 2011–12

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος εργασίας ELGPN 2011–12, κύριος στόχος ήταν η δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Οδηγού Καλών Πρακτικών (*Resource Kit*) προς διαφώτιση των φορέων χάραξης πολιτικής και των υπόλοιπων ενδιαφερόμενων μερών, ώστε να επανεξετάσουν τις υφιστάμενες δομές παροχής υπηρεσιών δια βίου καθοδήγησης εντός της χώρας ή της περιοχής τους, καθώς και να εντοπίσουν τα θέματα που απαιτούν προ-

σοχή και τα κενά που πρέπει να καλυφθούν, αντλώντας ιδέες και λύσεις από τις πρακτικές που εφαρμόζονται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Στόχος αυτού του Ευρωπαϊκού Οδηγού Καλών Πρακτικών είναι να στηρίξει την επανεξέταση της πολιτικής και τις διαδικασίες ομαδικής μάθησης, τόσο εντός όσο και μεταξύ των χωρών. Στα εκπονήματα του προγράμματος εργασίας συμπεριλαμβάνονται τα σύντομα σημειώματα που ανέθεσε το ELGPN σχετικά με την ευελισφάλεια (ευελιξία με ασφάλεια) και την ανεργία των νέων, καθώς και το Γλωσσάρι ELGPN για την ανάπτυξη πολιτικής σε θέματα δια βίου καθοδήγησης, όλα διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ELGPN.

Σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη του ELGPN κατέδειξαν παραδείγματα της καταλυτικής επίδρασης και προ-στιθέμενης αξίας στην ανάπτυξη της πολιτικής τους σε θέματα καθοδήγησης (βλ. κεφάλαιο 7). Μοιράστηκαν ενεργά τις εμπειρίες τους στην ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών καθοδήγησης και στην ανάπτυξη των εθνικών στρατηγικών ή άλλων κανονιστικών εγγράφων για θέματα δια βίου καθοδήγησης. Υπήρξαν, επίσης, απτές αποδείξεις της προόδου στην ανάπτυξη εθνικών μηχανισμών συντονισμού.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” και άλλων πολιτικών της ΕΕ στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της απασχόλησης, το ELGPN επεδίωξε να αποκτήσει ισχυρότερη επιρροή σε σχετικούς τομείς πολιτικής σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο και να αναπτύξει ισχυρότερα εργαλεία και διαδικασίες προς ενίσχυση των κρατών μελών στην ανάπτυξη πολιτικής και την εφαρμογή της. Στο πλαίσιο αυτό, το ELGPN ενίσχυσε τη συνεργασία και τη συμμετοχή με διάφορες ομάδες εργασίας στις διεργασίες ανάπτυξης πολιτικής της ΕΕ, τόσο στον τομέα της εκπαίδευσης όσο και στον τομέα της απασχόλησης. Γενική παρουσίαση των σχετικών εγγράφων πολιτικής και διαδικασιών της ΕΕ περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 6. Με τη δημιουργία ενός φόρουμ διαλόγου σχετικά με θέματα δια βίου καθοδήγησης ως πολυδιάστατον πεδίο, που εφάπτεται διαφόρων τομέων πολιτικής, το ELGPN λειτουργεί ουσιαστικά ως πρόδρομος της μεθοδολογίας εργασίας για τη στρατηγική “Ευρώπη 2020”. Επιπλέον, ως δίκτυο που κατευθύνεται από τα κράτη μέλη, το ELGPN αποτελεί αποτελεσματικό παράδειγμα της ανοικτής μεθόδου συντονισμού.

Παράλληλα, με την κινητοποίηση για την ανάπτυξη πολιτικής σε θέματα δια βίου καθοδήγησης στις χώρες μέλη του ELGPN, υπήρξε αυξανόμενο ενδιαφέρον για τις δραστηριότητες του δικτύου εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τον Δεκέμβριο του 2011 η Ουγγαρία φιλοξένησε το 6ο Διεθνές Συμπόσιο για την ανάπτυξη σταδιοδρομίας και τη Δημόσια Πολιτική. Το πόρισμα του συμποσίου εισηγήθηκε την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του ELGPN και των άλλων χωρών του συμποσίου μέσω των φορέων ICCDPP και IAEVG, ώστε να μπορέσουν να εμπλουτίσουν προς αμοιβαίο όφελος οι ισχυρές δομές και διεργασίες συνεργασίας εντός του ELGPN με πρακτικές από χώρες εκτός Ευρώπης. Συνέστησε, επίσης, ότι οι σύνδεσμοι αυτοί θα πρέπει να περιλαμβάνουν, αλλά και να

διευρύνουν την προώθηση και αξιοποίηση των δημοσιεύσεων και των εργαλείων του ELGPN παγκοσμίως, αναγνωρίζοντας ότι οι ορθές πρακτικές βασίζονται στην κοινή εμπειρία της μάθησης και όχι στην εισαγωγή ξένων μοντέλων.

Λεπτομερής περιγραφή των δραστηριοτήτων του Πακέτου Εργασίας περιλαμβάνεται στα Κεφάλαια 2–5, ενώ το Κεφάλαιο 6 περιγράφει τις σχέσεις του ELGPN με τις διαδικασίες χάραξης πολιτικής της ΕΕ. Η αξιολόγηση των βασικών αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου της δράσης του Δικτύου, όπως εκλαμβάνονται από τα μέλη του, καλύπτεται στο Κεφάλαιο 7. Επαγωγικοί συλλογισμοί για το μέλλον του ELGPN παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 8.

Δεξιότητες Διαχείρισης Σταδιοδρομίας (Πακέτο Εργασίας 1)

Δραστηριότητες

Τα μέλη του ΠΕΙ συνέχισαν τον προβληματισμό τους σχετικά με τις διάφορες πτυχές των Δεξιοτήτων Διαχείρισης Σταδιοδρομίας (ΔΔΣ), επεκτείνοντας τις συζητήσεις τους (α) για το κατά πόσο τέτοιες δεξιότητες έχουν θέση σε διαφορετικά περιβάλλοντα και (β) ποια εργαλεία θα μπορούσαν να αναπτυχθούν για την προώθηση των ορθών πρακτικών στην εκμάθηση και αξιολόγηση των ΔΔΣ. Στους στόχους για την περίοδο 2011-12 περιλαμβάνονται τα εξής:

- Μεγαλύτερη έμφαση σε θέματα που αφορούν στη διαμόρφωση πολιτικής κατά την εξέταση του ενδεχομένου να χρησιμοποιηθούν οι ΔΔΣ σε διάφορους τομείς και διαφορετικά πλαίσια.
- Διαμόρφωση οδηγιών για την ανάπτυξη ΔΔΣ, προκειμένου να βοηθηθούν οι χώρες μέλη κατά την ανάπτυξη των δικών τους προγραμμάτων και πλαισίου ΔΔΣ.
- Σε βάθος μελέτη των βασικών στοιχείων που διευκολύνουν ή παρεμποδίζουν την εφαρμογή των προγραμμάτων ΔΔΣ, τα οποία οδηγούν στον εντοπισμό των κατάλληλων πολιτικών καταστάσεων που πρέπει να διαμορφωθούν για την επιτυχή προώθηση των ΔΔΣ.
- Επικέντρωση στις ΔΔΣ ενηλίκων στο πλαίσιο των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης και στη μορφή που προσφέρονται από εργοδότες και συνδικαλιστικές οργανώσεις.
- Επικέντρωση σε προγράμματα ΔΔΣ που προσφέρονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημίων.
- Εξέταση θεμάτων σχετικά με την κατάρτιση επαγγελματιών συμβούλων καθοδήγησης και όσων ασχολούνται με τη διδασκαλία ΔΔΣ.

Έχοντας εξετάσει τόσο ζητήματα που άπτονται του προγράμματος όσο και ζητήματα διδασκαλίας/εκμάθησης κατά την πρώτη φάση των δραστηριοτήτων του δικτύου

ELGPN, το κέντρο βάρους πέφτει τώρα στην αξιολόγηση της εκμάθησης ΔΔΣ.

Κύρια συμπεράσματα

Αναφορικά με τη φύση των ΔΔΣ:

- Οι ΔΔΣ είναι ένα σημαντικό εργαλείο και μπορεί να αποβεί χρήσιμο, δεν μπορεί όμως να λύσει τα διαρθρωτικά προβλήματα που σχετίζονται με την ανταγωνιστικότητα. Μπορεί, ωστόσο, να παίξει τον ρόλο του σε κάποιους τομείς, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που ίσως δεν εμπίπτουν στις συζητήσεις σχετικά με τις ΔΔΣ, όπως: δεξιότητες για την αντιμετώπιση νέων παραγωγικών διεργασιών, δεξιότητες που σχετίζονται με την υγεία και το περιβάλλον, διαπολιτισμικές δεξιότητες, δεξιότητες διαχείρισης, δημιουργικότητας και επιχειρηματικότητας, οι οποίες αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της απασχόλησης και της παραγωγικότητας και είναι απαραίτητες στη διαδικασία του οικονομικού εκσυγχρονισμού. Οι ΔΔΣ συμβάλλουν, επίσης, στη δημιουργία μίας υγιούς ισορροπίας μεταξύ εργασίας και προσωπικής ζωής και δεν θα πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στην απασχόληση, παραγκωνίζοντας τις υπόλοιπες πτυχές της ζωής ενός ατόμου.

Αναφορικά με την ανάπτυξη ενός πλαισίου ΔΔΣ:

- Η προώθηση ενός πλαισίου ΔΔΣ έχει περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας, όταν γίνεται σε συνάρτηση με το Εθνικό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων και με το πλαίσιο των Βασικών Δεξιοτήτων της ΕΕ.
- Είναι απαραίτητο να ερμηνεύσουμε τις ΔΔΣ από μια ευρύτερη οπτική: όχι μόνο προετοιμάζουν τα άτομα για την ένταξή τους στο χώρο εργασίας, αλλά και τα εκπαιδεύουν σε θέματα σχετικά με την εργασία τους, έτσι ώστε να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους.
- Οι ΔΔΣ θα πρέπει να εστιάσουν όχι μόνο στις δεξιότητες που απαιτούνται για την επιλογή και αναζήτηση εργασίας, αλλά και στην επιχειρηματικότητα.

Αναφορικά με τις ΔΔΣ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση:

- Οι Δεξιότητες Διαχείρισης Σταδιοδρομίας θα πρέπει να εξετάζονται στο πλαίσιο ευρύτερων διαδικασιών και της δυναμικής που χαρακτηρίζει τον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη, όπως η Συνθήκη της Μπολόνια. Η δυναμική αυτή περιλαμβάνει την επικέντρωση στην κινητικότητα, τη μετατόπιση του ενδιαφέροντος από τη διδασκαλία στην εκμάθηση, καθώς και την έμφαση στην έννοια της απασχολησιμότητας.
- Οι υπηρεσίες φοιτητών, ειδικότερα οι υπηρεσίες καθοδήγησης και συμβουλευτικής, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη της μετάβασης προς μια μαθητοκεντρική μάθηση, ενεργό και αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, καθώς και στην ανάπτυξη ικανοτήτων που ενισχύουν την απασχολησιμότητα.
- Η παραχώρηση πιστοποιητικών εκμάθησης ΔΔΣ, με τρόπο που να επικουρείται η ολοκληρωμένη διαδικασία πιστοποίησης προγραμμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μπορεί να ενισχύσει τη νομιμότητα των προγραμμάτων ΔΔΣ.
- Παρά τις διαφορές στις πρακτικές μάθησης και τα προγράμματα σπουδών, το πολιτισμικό υπόβαθρο και την ιστορία των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ολόκληρη την Ευρώπη, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μπορούν να εντοπιστούν κοινά στοιχεία και κοινές τάσεις, που περιλαμβάνουν τις συνδέσεις που επιτυγχάνονται μεταξύ της διδασκαλίας, της μαθητοκεντρικής μάθησης, τις υπηρεσίες φοιτητών, καθώς και τη συνεργασία με τους εργοδότες. Οι συνδέσεις αυτές οδηγούν σε νέα περιβάλλοντα μάθησης που προωθούν τη μάθηση σε συνάρτηση με την εργασία και την αυτοσυνείδητη μάθηση, ενώ συνεπικουρούνται από τις ΔΔΣ.

Αναφορικά με το πλαίσιο ΔΔΣ σε Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (PES):

- Όσον αφορά στις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (PES) είναι χρήσιμο να γίνει διάκριση μεταξύ των συμβούλων απασχόλησης που επικεντρώνονται κυρίως στην εξεύρεση εργασίας και την πρόσληψη, λειτουργώντας ως μεσάζοντες, και των ειδικευμέ-

ων συμβούλων που παρέχουν πιο εξειδικευμένες υπηρεσίες καθοδήγησης σταδιοδρομίας. Οι ειδικευμένοι σύμβουλοι συνήθως επικεντρώνονται περισσότερο στην προσωπική εκτίμηση, στον εξατομικευμένο προγραμματισμό δράσης και τη μακροπρόθεσμη εξέλιξη της σταδιοδρομίας. Οι τελευταίοι χρειάζονται στοχευμένη κατάρτιση, ώστε να μπορούν να παρέχουν πιο αποτελεσματική διδασκαλία ΔΔΣ.

- Στις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης, το κέντρο βάρους που τοποθετείται στην απασχολησιμότητα δεν θα πρέπει να περιορίζει τη σημασία των ΔΔΣ με μόνη έγνοια το “άμεσο όφελος”, ενεργώντας δηλαδή σε ένα βραχυπρόθεσμο πλαίσιο, με στόχο την εισαγωγή των ατόμων στην αγορά εργασίας. Εξίσου σημαντικά είναι και άλλα στοιχεία της προσωπικότητας του ατόμου, όπως η ενεργή συμμετοχή στα κοινά, η δημιουργικότητα, η κριτική και αναλυτική σκέψη.
- Οι βασικές ΔΔΣ που βοηθούν τους ανέργους να προχωρήσουν με τις προσπάθειές τους για εξεύρεση απασχόλησης περιλαμβάνουν τα εξής: δεξιότητες ανάγνωσης, γραφής και αριθμητικής, ικανότητα για λήψη πρωτοβουλιών και δημιουργικότητα, ικανότητα αυτόνομης αναζήτησης ευκαιριών, επιμονή, ευελιξία και προσαρμοστικότητα, αισιοδοξία, ανάληψη ρίσκου, ικανότητα συμμετοχής σε ομαδική εργασία και διάθεση για δια βίου μάθηση.
- Σε ορισμένα εθνικά περιβάλλοντα, οι Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (PES) παρέχουν υπηρεσίες καθοδήγησης για όλες τις ηλικίες, διαμορφώνοντας επίσημα ή άτυπα πρότυπα για την ανάπτυξη ΔΔΣ. Σε τέτοιες περιπτώσεις είναι σημαντικό να αναπτυχθούν αποτελεσματικά μοντέλα συνεργασίας μεταξύ των τομέων απασχόλησης και εκπαίδευσης, ιδιαίτερα σε σχέση με την ανάγκη για κοινή αντίληψη σχετικά με την ανάπτυξη ΔΔΣ και την αντίστοιχη μεθοδολογία εργασίας. Είναι εξίσου σημαντικό το προσωπικό των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης (PES) να αξιοποιήσει τις ΔΔΣ που έχουν ήδη αναπτυχθεί από επαγγελματίες συμβούλους καθοδήγησης σταδιοδρομίας και εκπαιδευτικούς στον τομέα της εκπαίδευσης.

Αναφορικά με την εκπαίδευση του προσωπικού που εργάζεται σε φορείς εκμάθησης ΔΔΣ:

- Παρατηρείται μια αξιοσημείωτη μεταστροφή στην κατάρτιση του προσωπικού των υπηρεσιών καθοδήγησης σταδιοδρομίας από την προσέγγιση που βασιζόταν κυρίως στην επιστήμη της ψυχολογίας σε μια πιο δυναμική (ανεπτυγμένη) και διεπιστημονική προσέγγιση.
- Η “απασχολησιμότητα” θα πρέπει να αποτελεί κεντρική έννοια στην κατάρτιση του προσωπικού των υπηρεσιών καθοδήγησης σταδιοδρομίας, ενισχύοντας τη συγχώνευση ατομικών και οργανωτικών προσεγγίσεων και δίνοντας έμφαση στην εκμάθηση δεξιοτήτων για τη ζωή και όχι μόνο για την εργασία.

Αναφορικά με την αξιολόγηση της εκμάθησης ΔΔΣ:

- Κατά την αξιολόγηση της εκμάθησης ΔΔΣ, η έμφαση θα πρέπει να δοθεί όχι μόνο στη γνώση (*savoir*) και στην τεχνογνωσία (*savoir faire*), αλλά και στην επίγνωση των ατομικών προσόντων (*savoir être*), χαρακτηριστικό στοιχείο μιας ολοκληρωμένης εκπαίδευσης.
- Η τήρηση προσωπικού φακέλου (χαρτοφυλακίου) αποτελεί αποτελεσματική πρακτική αξιολόγησης των δεξιοτήτων σταδιοδρομίας, δεδομένου ότι ενθαρρύνει την κριτική σκέψη από την πλευρά των εκπαιδευομένων (εφήβων ή ενηλίκων), εστιάζει περισσότερο στη διαδικασία παρά στα αποτελέσματα και παρέχει τη δυνατότητα στους εκπαιδευομένους να αλληλεπιδρούν με άλλα άτομα, ώστε να συμμετέχουν σε ουσιαστικές συζητήσεις σε θέματα σταδιοδρομίας. Επιπλέον, η τήρηση χαρτοφυλακίου βοηθά στην επικεντρωμένη συλλογή πληροφοριών και στον συλλογισμό γύρω από έναν μόνο “φυσικό” χώρο, επιτρέποντας στον εκπαιδευόμενο τη συνοχή στον τρόπο σκέψης και έρευνας αναφορικά με την απασχόληση.
- Ορισμένοι τύποι χαρτοφυλακίου βλέπουν τις δεξιότητες σταδιοδρομίας υπό το πρίσμα μιας μακρόχρονης, δια βίου οπτικής. Η “δια βίου” προσέγγιση ενισχύει τις πρακτικές καθοδήγησης σταδιοδρομίας που δίνουν βαρύτητα σε στοιχεία της

κονστροκτιβιστικής ψυχολογίας, με έμφαση στη μεταγνώση και την από κοινού κατασκευή του νοήματος στη βάση του συλλογισμού για τη μάθηση που επιτυγχάνεται σε διάφορες πτυχές της ζωής.

- Επί του παρόντος, η πρακτική κατάρτισης χαρτοφυλακίου συναντάται ως επί το πλείστον στον τομέα της εκπαίδευσης, ιδιαίτερα στα πρώτα στάδια της εκπαίδευσης. Η αποτελεσματική αξιοποίηση του χαρτοφυλακίου κατά τη μετάβαση από ένα επίπεδο εκπαίδευσης στο επόμενο και από την εκπαίδευση στην εργασία εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση. Υπάρχει ανάγκη για ολοκληρωμένες διατομεακές πολιτικές, ώστε η χρήση χαρτοφυλα-

κίου να μετατραπεί σε εργαλείο ανάπτυξης ΔΔΣ σε μια δια βίου προοπτική.

- Εργαλεία τύπου χαρτοφυλακίου μπορούν να λειτουργήσουν ως εναλλακτικά μέσα για διαπίστευση της εκπαίδευσης, ιδιαίτερα για φοιτητές, οι οποίοι μπορεί να μην είχαν τόση επιτυχία στην απόκτηση επίσημων προσόντων επί χάρτου. Ως εκ τούτου, μπορεί να ενισχύσει τις δράσεις ίσων ευκαιριών μέσω της προώθησης της πιστοποίησης πρότερης μάθησης (APL).
- Σημαντικές είναι οι δεοντολογικές προκλήσεις σε θέματα πρόσβασης στο υλικό χαρτοφυλακίου. Μερικές από αυτές τις προκλήσεις είναι ιδιαίτερα σοβαρές στην περίπτωση των ψηφιακών χαρτοφυλακίων.

Διεύρυνση της πρόσβασης (Πακέτο Εργασίας 2)

Δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες του ΠΕ2 κατά την περίοδο 2011–12 βασίστηκαν στα αποτελέσματα της περιόδου 2009-10 και εμβάθυνα σε ορισμένα θέματα, π.χ. στον ρόλο της καθοδήγησης στην επικύρωση μη τυπικών και άτυπων μορφών μάθησης και στους τρόπους προσπέλασης διάφορων ομάδων στόχων με τη χρήση εργαλείων τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνίας (ΤΠΕ). Στόχος για την περίοδο 2011–12 ήταν η επεξεργασία των ακόλουθων θεμάτων:

- Διευρυμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες πληροφόρησης, καθοδήγησης και συμβουλευτικής για όλους τους πολίτες, ιδιαίτερα για νέους που διατρέχουν κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, για ενήλικες στον χώρο εργασίας και για την ενεργό γήρανση.
- Πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και ειδικότερα μετάβαση από την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) στην τριτοβάθμια

εκπαίδευση, πληροφόρηση σε φοιτητές και συμβουλευτικές υπηρεσίες εντός των πανεπιστημίων.

- Πρόσβαση σε κατάλληλες υπηρεσίες καθοδήγησης και συμβουλευτικής κατά τη διαδικασία επικύρωσης μη τυπικών και άτυπων μορφών μάθησης.
- Απαραίτητα προσόντα των επαγγελματιών συμβούλων καθοδήγησης, εκπαιδευτικών, καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων μερών.
- Χρήση των ΤΠΕ στο πλαίσιο αμφότερων τομεακών προσεγγίσεων και ολοκληρωμένων υπηρεσιών για όλες τις ηλικίες.

Κύρια συμπεράσματα

- Η σημασία της επικύρωσης μη τυπικών και άτυπων μορφών μάθησης είναι πλέον ευρέως αναγνωρισμένη, ωστόσο το επίπεδο εφαρμογής της ποικίλει. Κατά παρόμοιο τρόπο, παρόλο που η ανάγκη για υπηρεσίες καθοδήγησης στις διαδικασίες αυτές είναι πλήρως κατανοητή, ο τομέας παροχής υπη-

ρεσιών καθοδήγησης στις περισσότερες περιπτώσεις ακόμη χρήζει ανάπτυξης, αφού στην καλύτερη των περιπτώσεων ο τομέας αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη. Όπως δηλώνεται στο σχετικό ενημερωτικό δελτίο αναφορικά με θέματα πολιτικής του ELGPN, “η Επιτροπή διαβλέπει την έλλειψη υπηρεσιών πληροφόρησης, στήριξης και καθοδήγησης: ακόμη και σε χώρες που έχουν θεσπίσει πιο συστηματικές διαδικασίες, το επίπεδο στήριξης των ατόμων συχνά παραμένει χαμηλό, εν μέρει λόγω άγνοιας και δυσχερειών στη χρήση και κατανοήση των διαδικασιών”.

- Οι επαγγελματίες σύμβουλοι καθοδήγησης δραματίζουν βασικό ρόλο στη διαδικασία επικύρωσης προσόντων, ξεκινώντας από την αναζήτηση και την κινητοποίηση και παρακίνηση των πιθανών υποψηφίων για πιστοποίηση προσόντων, στη συνέχεια προχωρώντας στην προετοιμασία του υποψηφίου για την αξιολόγηση και, τέλος, δίνοντας τις κατευθυντήριες οδηγίες μετά την απόφαση αξιολόγησης. Οι επαγγελματίες σύμβουλοι καθοδήγησης παίζουν σημαντικό ρόλο στην ενημέρωση των ατόμων, που εργάζονται εθελοντικά στη διαδικασία επικύρωσης, σχετικά με την προστιθέμενη αξία, τι να αναμένουν, ποια πρότυπα απαιτούνται, καθώς και σχετικά με τα αποτελέσματα. Στο τέλος της διαδικασίας επικύρωσης, τα άτομα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τις δυνατότητες απόκτησης περαιτέρω προσόντων.
- Διάκριση πρέπει να γίνει μεταξύ των θεσμών καθοδήγησης που αποσκοπούν σε θέματα αξιολόγησης και των πιο γενικευμένων υπηρεσιών καθοδήγησης. Αυτές οι δύο διαδικασίες απαιτούν διαφορετικά προσόντα από την πλευρά των επαγγελματιών που παρέχουν υπηρεσίες καθοδήγησης.
- Οι υπηρεσίες καθοδήγησης πρέπει να είναι προσβάσιμες σε διαφορετικές τοποθεσίες και να είναι άμεσα συνδεδεμένες με τη χρήση κεντρικών πληροφοριών. Έχει, συνεπώς, σημασία η βελτίωση της παροχής υπηρεσιών καθοδήγησης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με στόχο την ενίσχυση μιας ολοκληρωμένης και περιεκτικής προσέγγισης ως προς την κοινωνική ένταξη, την ενεργό συμ-

μετοχή στα κοινά, τη δια βίου μάθηση, την πλήρη απασχόληση και τη μελλοντική απόκτηση δεξιοτήτων και προσόντων.

- Σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη παράλληλα με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που προσφέρονται σύμφωνα με το παραδοσιακό μοντέλο για σχεδόν όλες τις ομάδες στόχους, αναπτύχθηκαν και διαδικτυακά εργαλεία ή βρίσκονται στο στάδιο του σχεδιασμού. Θα πρέπει να υπάρχει σωστός συνδυασμός και ισορροπία μεταξύ των παραδοσιακών και των διαδικτυακών μεθόδων (σύμφωνα με την αρχή: σύνδεση, επίσκεψη, τηλεφωνική επικοινωνία, συζήτηση), έτσι ώστε οι συνολικές υπηρεσίες καθοδήγησης να αποτελούν όσο το δυνατόν πιο ελκυστικό και χρήσιμο αγαθό για όλους τους πολίτες.
- Η ανάπτυξη ολοκληρωμένων πληροφοριών και υπηρεσιών καθοδήγησης που να απευθύνονται σε όλες τις ηλικίες ή/και περιεκτικών υπηρεσιών για όλες τις ομάδες στόχους αποτελεί δύσκολο έργο για τις χώρες μέλη και προστάζει τη δημιουργία νέων θεσμικών δομών, κουλτούρα συνεργασίας και νέες μεθόδους εργασίας. Η Δανία συνιστά παράδειγμα χώρας όπου οι υπηρεσίες αυτές είναι διαθέσιμες: οι κατ' ιδίαν υπηρεσίες λειτουργούν ταυτόχρονα με τη διαδραστική πύλη καθοδήγησης (National Guidance Portal), την παροχή υπηρεσιών καθοδήγησης μέσω διαδικτύου (e-guidance), τη βάση δεδομένων για τη νεολαία και το Κέντρο Εικονικών Πόρων (Virtual Resource Centre). Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες καθοδήγησης παρέχονται μέσω e-mail, γραπτών μηνυμάτων κινητής τηλεφωνίας (sms), τηλεφωνικών συνδιαλέξεων και άμεσης ανταλλαγής γραπτών μηνυμάτων (chat) και είναι προσβάσιμες σε όλους, αν και η κύρια ομάδα στόχος προέρχεται από επίσημα εκπαιδευτικά προγράμματα.
- Οι απαιτήσεις που επιβάλλονται σε επαγγελματίες συμβούλους καθοδήγησης αυξάνονται συνεχώς, λόγω των αλλαγών στην κοινωνία, των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της εκπαίδευσης και των πολιτικών απασχόλησης. Επιπλέον, τα εργασιακά περιβάλλοντα των επαγγελματιών συμβούλων καθο-

δήγησης και των ομάδων στόχων αποκτούν συνεχώς μεγαλύτερη ποικιλομορφία σε ολόκληρη την Ευρώπη. Αυτό δημιουργεί αυξημένες ανάγκες για συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη από την πλευρά των επαγγελματιών συμβούλων καθοδήγησης και των εκπαιδευτικών.

- Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο οι υπηρεσίες καθοδήγησης για τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας αποτελούν μέσο για την προώθηση της ενεργού γήρανσης. Κάποιες χώρες μέλη, ωστόσο, αναπτύσσουν υπηρεσίες που προορίζονται ειδικά για άτομα ηλικίας 50 και άνω ή άτομα που βρίσκονται στο μεταβατικό στάδιο προς τη συνταξιοδότηση. Για παράδειγμα, το πρόγραμμα *Retirement Compass* στη Γερμανία είναι ειδικά σχεδιασμένο για ενήλικες που βρίσκονται στο στάδιο της μετάβασης από την εργασία στη συνταξιοδότηση. Στην Ισπανία, διατίθενται μαθήματα πολιτιστικής ενεργοποίησης/κινητοποίησης για άτομα άνω των 50 ετών, στο πλαίσιο μιας πιο ευέλικτης έννοιας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από την παραδοσιακή,

με στόχο την προώθηση της αναβάθμισης των δεξιοτήτων του γηράσκοντος πληθυσμού.

- Σήμερα, το ποσοστό ανεργίας είναι υψηλό στις περισσότερες χώρες. Η καθοδήγηση είναι ένα εργαλείο που μπορεί να ανταποκριθεί στην ανεργία τόσο σε κοινωνικό επίπεδο (ισοζύγιο εργατικού δυναμικού, πολιτικές κοινωνικής ένταξης) όσο και σε ατομικό επίπεδο, αναγνωρίζοντας ότι μερικοί εργαζόμενοι μπορεί να θέλουν να εγκαταλείψουν την εργασία τους ενώ μεγαλώνουν, ενώ άλλοι μπορεί να θέλουν να παραμείνουν ενεργοί. Αυτό απαιτεί, επίσης, εκτεταμένη παροχή υπηρεσιών καθοδήγησης για εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας, είτε για διατήρηση της απασχόλησης είτε για σταδιακή συνταξιοδότηση.
- Η διεύρυνση της πρόσβασης πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις ηλικίες και όλους τους τομείς, από το δημοτικό σχολείο μέχρι την τρίτη ηλικία και να καλύπτει άτομα που ασχολούνται με εθελοντική εργασία.

Μηχανισμοί Συνεργασίας και Συντονισμού (Πακέτο Εργασίας 3)

Δραστηριότητες

Στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων του ΠΕ3 βρίσκεται η συνεργασία και ο συντονισμός των μηχανισμών παροχής υπηρεσιών καθοδήγησης και των μηχανισμών ανάπτυξης πολιτικής. Το ΠΕ3 στοχεύει στη δημιουργία δυνατοτήτων για:

- τις χώρες με υφιστάμενα φόρουμ ή παρόμοιους μηχανισμούς για τη βελτίωση της συνεργασίας και τη συνεργασία σε συγκεκριμένους τομείς της διαβίου καθοδήγησης, προσανατολισμένα στις ευρωπαϊκές πολιτικές, καθώς και τις εθνικές προτεραιότητες
- τις χώρες με αναδυόμενα φόρουμ ή παρόμοιους μηχανισμούς ώστε να συγκρίνουν, να βελτιώσουν και να εφαρμόσουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς με τη στήριξη των χωρών που διαθέτουν πείρα σε κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες
- τις χώρες που δεν διαθέτουν φόρουμ ή παρόμοιους μηχανισμούς, ώστε να βρεθούν οι κατάλληλες

πολιτικές, διαδικασίες και πρόσωπα για μια σωστή αρχή και μια βιώσιμη στρατηγική.

Κύρια συμπεράσματα

Με σκοπό τη βελτίωση του συντονισμού, της συνεργασίας και φυσικά τη συνοχή των πολιτικών και συστημάτων αναφορικά με την παροχή διαβίου καθοδήγησης, οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες αντιμετωπίζουν προβλήματα διαχωρισμού και κατάτμησης σε τομείς. Το κάθε είδος υπηρεσιών καθοδήγησης και εξέλιξης σταδιοδρομίας έχει τη δική του ιστορία, στόχους, μεθόδους και προϋπολογισμό και τείνει να λειτουργεί εντός μιας δομικής ιεραρχίας. Παρά ταύτα, μέρος των υπηρεσιών έχουν την ευθύνη για την παροχή υπηρεσιών διαβίου καθοδήγησης, γεγονός το οποίο στην καλύτερη περίπτωση θα σήμαινε ένα ομαλό και συνεκτικό σύστημα υπηρεσιών διαβίου καθοδήγησης. Επί του παρόντος, στις περισσότερες χώρες κάτι τέτοιο αποτελεί μάλλον όραμα για το μέλλον παρά πραγματικότητα.

Τα εθνικά, περιφερειακά ή τοπικά φόρουμ μπορούν να χρησιμεύσουν ως όχημα για τη βελτίωση της συνοχής και την αποφυγή επικαλύψεων στα συστήματα υπηρεσιών δια βίου καθοδήγησης. Φαίνεται ότι:

- τα εθνικά φόρουμ επωφελούνται από τη διασύνδεσή τους με παρόμοιες περιφερειακές δομές και τον εμπλουτισμό τους από αυτές τις δομές σε μια αμφίδρομη διαδικασία
- επικρατούν εξαιρετικά διαφορετικές συνθήκες στις διάφορες χώρες όσον αφορά στη διαμόρφωση και διατήρηση των εθνικών (και περιφερειακών) φόρουμ καθοδήγησης
- στους καθοριστικούς παράγοντες περιλαμβάνονται τα εξής: συγκέντρωση/αποκέντρωση, προσεγγίσεις από πάνω προς τα κάτω και από κάτω προς τα πάνω, επίπεδο επαγγελματισμού και τα συμφέροντα πολιτικής
- εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες στην προσπάθεια να πειστούν διάφορα υπουργεία με διαφορετικά χαρτοφυλάκια, ώστε να συνεργαστούν μεταξύ τους, πόσο μάλλον να συντονίσουν τις προσπάθειές τους σε μια διατομεακή προσέγγιση.

Τέτοιου είδους φόρουμ, όμως, μπορεί να έχουν διαφορετικές φιλοδοξίες όσον αφορά τη δέσμευση που αναλαμβάνουν. Άρα, λοιπόν, για να καταστούν αυτά τα φόρουμ λειτουργικά σε πρακτικό επίπεδο, ο βαθμός έντασης όσον αφορά στο επίπεδο διασύνδεσης ορίστηκε από το ΠΕ3 ως ακολούθως:

- *Επικοινωνία*. Το επίπεδο αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την ανταλλαγή πληροφοριών και τη διερεύνηση δυνατοτήτων συνεργασίας και συντονισμού
- *Συνεργασία* μεταξύ εταιρών εντός υφισταμένων δομών. Το επίπεδο αυτό μπορεί να είναι εντελώς ανεπίσημο και να βασίζεται σε συμφωνίες συνεργασίας, όπου κάθε εταίρος διατηρεί τις δικές του εξουσίες λήψης αποφάσεων
- *Συντονισμός*. Στο επίπεδο αυτό ενδεχομένως να χρειάζεται κάποια συντονιστική δομή με επιχειρη-

σιακές εξουσίες και χρηματοδότηση (και ενδεχομένως κάποια σύμβαση ή νόμιμη εντολή).

Πιο συγκεκριμένα, με ιδιαίτερη έμφαση στις περιφερειακές πτυχές της δημιουργίας συνοχής, τέτοιες προσεγγίσεις μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, όπου όλες μπορούν να διευκολύνουν τη συνεργασία και το συντονισμό σε όλους τους τομείς, πέρα από σύνορα και άλλες διαχωριστικές γραμμές:

- *Ενδοπεριφερειακά*: διασύνδεση εντός της περιφέρειας μεταξύ των δομικών ιεραρχιών και των διάφορων τομέων.
- *Υπερπεριφερειακά*: διασύνδεση πέρα από τα περιφερειακά σύνορα.
- *Διαπεριφερειακά*: διασύνδεση διάφορων περιοχών μέσα από θεματικές ενότητες.
- *Διεθνικά*: περιφερειακές συνδέσεις πέρα από τα εθνικά σύνορα.

Η περιφερειακή προσέγγιση συνιστά γόνιμη πορεία προς τα εμπρός, ιδίως σε χώρες με αποκεντρωμένες διοικητικές δομές και μπορεί, επίσης, να βοηθήσει στο να ξεπεραστούν οι δυσκολίες στη δημιουργία ή τη διατήρηση των εθνικών φόρουμ: Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα *περιφερειακά* ή ακόμη και τα *τοπικά* φόρουμ μπορούν να εξυπηρετήσουν διάφορες ανάγκες για συνεργασία και συντονισμό στη δια βίου καθοδήγηση, χωρίς να χρειάζονται το εθνικό πλαίσιο για να λειτουργήσουν. Στην καλύτερη περίπτωση, ως επί το πλείστον, μια δυαδική και ολιστική προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω και από πάνω προς τα κάτω εξυπηρετεί τον σκοπό της διασύνδεσης εθνικών και περιφερειακών/τοπικών προτεραιοτήτων και πολιτικής στον τομέα των υπηρεσιών καθοδήγησης.

Κατά την ανάπτυξη των μηχανισμών συνεργασίας και συντονισμού, η ταξινόμηση των παραμέτρων στη χάραξη πολιτικής θα μπορούσε να αποβεί χρήσιμη με την εξής διάκριση:

- *δραστική* προσέγγιση που αντανakλά και στηρίζει τις εθνικές/περιφερειακές πολιτικές σε θέματα καθοδήγησης

- *κριτική προσέγγιση που θέτει υπό αμφισβήτηση τις εθνικές/περιφερειακές πολιτικές σε θέματα καθοδήγησης*
- *προληπτική προσέγγιση που διαμορφώνει τις εθνικές / περιφερειακές πολιτικές σε θέματα καθοδήγησης*

Η διάκριση αυτή μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη περισσότερης διαφάνειας όσον αφορά τις προσδοκίες από τη χάραξη πολιτικής και τον ρόλο διαμόρφωσης πολιτικής που ενέχουν τα φόρουμ αυτά. Επί του παρόντος, τα περισσότερα φόρουμ επιτελούν έργο δράσης και κριτικής σε κάποιο βαθμό, λίγα όμως παίζουν έναν πραγματικά προληπτικό ρόλο όσον αφορά τη διαμόρφωση πολιτικής σε θέματα καθοδήγησης, πόσο μάλλον στην εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής.

Διασφάλιση της ποιότητας και τεκμηρίωση (Πακέτο Εργασίας 4)

Δραστηριότητες

Βασικός στόχος του δικτύου ELGPN είναι η ανάπτυξη επιχειρησιακών εργαλείων προς στήριξη συγκεκριμένων τρόπων εφαρμογής πολιτικής. Κατά την περίοδο 2011-12, οι δραστηριότητες του ΠΕ4 περιλαμβάνουν την αναθεώρηση των συστημάτων και διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας στις χώρες μέλη και εξετάζουν τη σχέση τους με το Πλαίσιο Διασφάλισης της Ποιότητας που δημοσιεύτηκε σε προηγούμενο στάδιο. Ως εκ τούτου, στα βασικά θέματα για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται τα εξής: νέες στρατηγικές για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και άλλους φορείς για την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων μεθόδων συλλογής δεδομένων και για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός Πλαισίου Διασφάλισης Ποιότητας και Βάσης Τεκμηρίωσης (2011-12). Στους στόχους για την περίοδο 2011-12 περιλαμβάνονται τα εξής:

- αξιοποίηση του υφιστάμενου πλαισίου διασφάλισης ποιότητας και επικέντρωση στον καθορισμό,

τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μικρού αριθμού δεικτών που να είναι μετρήσιμοι και εφαρμόσιμοι σε ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο πολιτικής

- σχεδιασμός και ανάπτυξη της δομής και του περιεχομένου ενός πιλοτικού προγράμματος για τη μέτρηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, καλύπτοντας τουλάχιστον πέντε χώρες της ΕΕ, με έναν αριθμό επιλεγμένων παρόχων και χρηστών των υπηρεσιών καθοδήγησης σταδιοδρομίας που επιθυμούν να συμμετάσχουν, έτσι ώστε να επιτευχθεί απόκτηση περαιτέρω γνώσεων και να διαδοθούν στο ευρύτερο κοινό
- ενίσχυση της βάσης τεκμηρίωσης για τη δια βίου καθοδήγηση μέσα από την εισροή δεδομένων στις εθνικές έρευνες, ανάλογα με την περίπτωση και δημιουργία ισχυρών δεσμών με την ευρωπαϊκή και εθνική πολιτική, την έρευνα και την πρακτική στους σχετικούς τομείς
- διασφάλιση των συνδέσεων με τις σχετικές εξελίξεις σε άλλα Πακέτα Εργασίας του ELGPN (και με ανάλογες υπηρεσίες εκτός δικτύου), προκειμένου

να επιτευχθεί μεγαλύτερη συνοχή και συνέργεια ιδεών και αποτελεσμάτων

- αμοιβαία ανταλλαγή εμπειριών με την κοινοποίηση χρήσιμων και ενδιαφέρουσων πολιτικών και πρακτικών μέσω της ιστοσελίδας του ELGPN.

Κύρια συμπεράσματα

- Η ισορροπία μεταξύ διασφάλισης της ποιότητας και τεκμηρίωσης πρέπει να επηρεάζεται σημαντικά από έναν μικρό αριθμό συμφωνηθέντων στοιχείων ποιότητας, ελέγξιμων και εφαρμόσιμων στην πράξη κριτηρίων και δεικτών μέτρησης της ποιότητας των υπηρεσιών, που επικουρούνται από παραδείγματα πιθανών δεδομένων, όπως τονίζεται στο Πλαίσιο Διασφάλισης της Ποιότητας και Τεκμηρίωσης.
- Απαιτείται εστίαση του ενδιαφέροντος σε επενδύσεις για την εξέλιξη του εργατικού δυναμικού και την ανάπτυξη ικανοτήτων, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, οι επαγγελματίες και τα διευθυντικά στελέχη έχουν επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για τη συλλογή στοιχείων και τη διαμόρφωση κατάλληλων συνόλων δεδομένων που θα μπορούν να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο σε αποφάσεις πολιτικής και να αντέχουν στον δημόσιο έλεγχο.
- Ευρωπαϊκές και εθνικές δέσμες στόχων για τη μαθησιακή κινητικότητα και την απασχολησιμότητα πρέπει να ενισχύονται από πιο ισχυρές πολιτικές και πρακτικές βασισμένες στην τεκμηρίωση. Αυτό περιλαμβάνει τις στρατηγικές για την επικύρωση “τυπικών” και “μη τυπικών” μορφών εκπαίδευσης και την πιστοποίηση των προσόντων των επαγγελματιών συμβούλων καθοδήγησης. Απαιτείται στενή παρακολούθηση των δεξιοτήτων και των προσόντων των επαγγελματιών συμβούλων καθοδήγησης, ώστε να διασφαλίζεται ότι πολιτικές και πρακτικές παραμένουν ενημερωμένες ως προς την εξέλιξη της τεχνολογίας, τις τάσεις της αγοράς εργασίας, καθώς και τους νέους τρόπους αποτελεσματικής εργασίας με διαφορετικούς τύπους πελατών σε διαφορετικά περιβάλλοντα.

- Προκύπτει επείγουσα και επιτακτική ανάγκη βελτίωσης της γνώσης και κατανόησης των αποτελεσματικών πολιτικών που βασίζονται στην τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας και των πλαισίων λογοδοσίας. Οι επενδύσεις σε συστήματα και υπηρεσίες δια βίου καθοδήγησης πρέπει να επιδεικνύουν με μεγαλύτερη σαφήνεια την προστιθέμενη αξία που εξασφαλίζουν σε μεμονωμένα άτομα, κοινότητες και κοινωνίες.
- Στόχος των συστημάτων και των μηχανισμών διασφάλισης της ποιότητας είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας στην παροχή υπηρεσιών, η αύξηση της λογοδοσίας σε θεσμικά και οικονομικά θέματα και η δημιουργία διαφάνειας από τη σκοπιά του πολίτη. Το τελευταίο συχνά παραμελείται τόσο από τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής όσο και από τους φορείς παροχής υπηρεσιών.
- Σε πολλές χώρες, το πλαίσιο διασφάλισης της ποιότητας έχει εξελιχθεί, γεγονός το οποίο συμβάλλει στη συλλογή, ανάλυση και παρουσίαση των δεδομένων και βοηθά στην ενημέρωση και ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών δια βίου καθοδήγησης. Ωστόσο, εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη δεδομένων αναφορικά με το κόστος και τα οφέλη, κατανεμημένων σε κατηγορίες για ανάλυση από συγκεκριμένη ομάδα ή ομάδες στόχο ή/και από συγκεκριμένα είδη παρεμβάσεων. Διδάγματα από την εμπειρία χάραξης ευρωπαϊκής πολιτικής και άλλους συναφείς τομείς είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη πιο ισχυρών στοιχείων λογοδοσίας.
- Με εξαίρεση ορισμένες δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, λίγες υπηρεσίες, αν και εφόσον υπάρχουν, έχουν χρησιμοποιήσει μοντέλα στατιστικών δεδομένων για την ανάλυση της άμεσης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης υπολογιζόμενης εξοικονόμησης πόρων για τα δημόσια ταμεία με τη μορφή οικονομικής ή/και κοινωνικής απόδοσης των επενδύσεων.
- Ως αποτέλεσμα των μέτρων δημοσιονομικής λιτότητας, ασκείται όλο και μεγαλύτερη πίεση στις κυβερνήσεις να δικαιολογήσουν τις δαπάνες για υπηρεσίες δια βίου καθοδήγησης σε σχέση με τις

ανταγωνιστικές απαιτήσεις. Μέχρι στιγμής, οι περισσότερες χώρες επικεντρώθηκαν στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και σε βελτιώσεις, τονίζοντας, στο πλαίσιο των συναντήσεων τους, τη σημασία των δεξιοτήτων των επαγγελματιών συμβούλων καθοδήγησης και της επίδρασης του έργου τους. Τα δεδομένα του πλαισίου διασφάλισης της ποιότητας και τεκμηρίωσης παρέχουν συγκεκριμένα παραδείγματα χωρών που εφαρμόζουν την πρακτική αυτή στις δραστηριότητες ανάπτυξης πολιτικής.

- Οι υπεύθυνοι για την παροχή υπηρεσιών δια βίου καθοδήγησης οφείλουν να είναι ενημερωμένοι και να λαμβάνουν την ανάλογη στήριξη, ώστε να επιτυγχάνεται τόσο οικονομική όσο και κοινωνική απόδοση των επενδύσεων, όχι μόνο σε σχέση με την εργασία των επαγγελματιών συμβούλων καθοδήγησης με τους πελάτες, αλλά και σε σχέση με την καταγραφή της επίδρασης του έργου αυτού για τη διατήρηση και τη βελτίωση του εύρους και της ποιότητας των εν λόγω υπηρεσιών.

Εξελίξεις στις πολιτικές της ΕΕ

Κατά την τρέχουσα δεκαετία 2010–20, η μεγάλη πρόκληση είναι να καταδειχθεί ότι η Ευρώπη είναι σε θέση να πετύχει μια “έξυπνη, βιώσιμη και περιεκτική ανάπτυξη” στο πλαίσιο της στρατηγικής “Ευρώπη 2020”. Για το σκοπό αυτό, προτείνονται πέντε πρωταρχικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι τρεις από αυτούς τους στόχους αφορούν τους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης, της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης:

- Ποσοστό 75% του πληθυσμού ηλικίας 20–64 ετών θα πρέπει να εργάζεται, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης συμμετοχής των νέων, ηλικιωμένων και ανειδίκευτων εργατών και καλύτερης συμπερίληψης των νόμιμων μεταναστών.
- Το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο πρέπει να είναι μικρότερο του 10%, και τουλάχιστον 40% της νέας γενιάς θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Ο αριθμός των ανθρώπων που βρίσκονται στα όρια της φτώχειας θα πρέπει να μειωθεί κατά 20 εκατομμύρια μέχρι το έτος 2020.

Για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” απαιτείται ένα ευρύ φάσμα δράσεων μέσα από επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες. Σε τέσσερις από αυτές τις πρωτοβουλίες, ο τομέας εκπαίδευση και κατάρτιση θεωρείται ουσιαστικός παράγοντας για την επιτυχία της στρατηγικής:

- Η πρωτοβουλία *Νεολαία σε κίνηση* σχεδιάστηκε με σκοπό “την αύξηση της συνολικής ποιότητας σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στην ΕΕ”. Με στόχο τη βελτίωση της κατάστασης απασχόλησης των νέων, η πρωτοβουλία αυτή ζητά τη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων, έρευνας και επιχειρήσεων, καθώς και ένα πρόγραμμα εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που να περιλαμβάνει συγκριτική αξιολόγηση των επιδόσεων των πανεπιστημίων και των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων σε παγκόσμιο πλαίσιο. Καλεί την Επιτροπή και τα κράτη-μέλη να προωθήσουν τις διαδικασίες αναγνώρισης των άτυπων και μη τυπικών μορφών μάθησης.
- Η πρωτοβουλία *Ένωση Καινοτομίας* προωθεί την αριστεία στην εκπαίδευση και την ανάπτυξη δεξιο-

τήτων, προκειμένου να διασφαλίσει τη μελλοντική ανάπτυξη από την καινοτομία σε προϊόντα, υπηρεσίες και επιχειρηματικά μοντέλα σε μια Ευρώπη που είναι αντιμέτωπη με τη γήρανση του πληθυσμού. Προτρέπει τα κράτη-μέλη να διασφαλίσουν επαρκή αριθμό αποφοίτων θετικών επιστημών, μαθηματικών και μηχανικής.

- Η *Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα για την Καταπολέμηση της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού* τονίζει την ανάγκη μείωσης της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου.
- Η *Ατζέντα για νέες Δεξιότητες και Θέσεις Εργασίας* αναφέρει ότι επιβάλλεται η απόκτηση των δεξιοτήτων που απαιτούνται για περαιτέρω μάθηση και την αγορά εργασίας μέσω της εκπαίδευσης ενηλίκων, καθώς και μέσω της γενικής, επαγγελματικής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε το σημερινό και το μελλοντικό εργατικό δυναμικό να μπορέσει να προσαρμοστεί στις νέες οικονομικές συνθήκες. Αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί με μια γερή ώθηση του στρατηγικού πλαισίου για τη συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020).

Το στρατηγικό πλαίσιο ΕΚ 2020, που θεσπίστηκε τον Μάιο του 2009, αποτελεί χάρτη πορείας για την Ευρώπη στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης μέχρι το έτος 2020. Μία από τις τέσσερις προτεραιότητές του είναι η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης που υπολογίζεται με συμπληρωματικά κριτήρια, τα οποία πρέπει να πληρωθούν μέχρι το 2020:

- Το 95 % τουλάχιστον των παιδιών ηλικίας μεταξύ 4 ετών και της ηλικίας έναρξης της υποχρεωτικής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης θα πρέπει να συμμετέχει σε προσχολική εκπαίδευση.
- Το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 15 ετών με ανεπαρκείς γνώσεις στην ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες θα πρέπει να είναι χαμηλότερο από 15 %.
- Οι απόφοιτοι μαθηματικών, θετικών επιστημών και τεχνολογίας θα πρέπει να αυξηθούν τουλάχιστον κατά 15% σε σχέση με τα επίπεδα του 2000.

- Μέχρι το 2020, το 20% όλων των αποφοίτων πανεπιστημίου θα πρέπει να έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα μαθησιακής κινητικότητας ως μέρος της πανεπιστημιακής εκπαίδευσής τους.
- Η συμμετοχή των ενηλίκων στη δια βίου μάθηση θα πρέπει να αυξηθεί κατά μέσο όρο τουλάχιστον 15% έως το 2020 (σε σχέση με το ποσοστό αναφοράς 12,5% του 2010).

Το ανακοινωθέν της *Συνθήκης της Μπολόνια 2020 – Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης στη νέα δεκαετία*, που θεσπίστηκε στο Συνέδριο της Leuven / Louvain-la-Neuve στις 28–29 Απριλίου 2009, τονίζει ότι “η μαθητοκεντρική μάθηση προϋποθέτει την ενδυνάμωση των εκπαιδευομένων με αποτελεσματική στήριξη και δομές καθοδήγησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση”.

Το ανακοινωθέν της Bruges (Ανακοινωθέν των αρμοδίων για θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης Ευρωπαίων Υπουργών, των ευρωπαϊκών κοινωνικών εταίρων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που συνήλθαν στην Bruges στις 7 Δεκεμβρίου 2010) σχετικά με την *Ενισχυμένη ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για τα έτη 2011–20* ζητά τα εξής:

- “Στενή συνεργασία” μεταξύ των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης και των υπηρεσιών καθοδήγησης στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, επιτυγχάνοντας πιο ολοκληρωμένες υπηρεσίες καθοδήγησης και συμβουλευτικής.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης σταδιοδρομίας και μια “δοκιμαστική προσέγγιση”, παρέχοντας στους νέους την ευκαιρία να εξοικειωθούν με διάφορες δυνατότητες σταδιοδρομίας.
- Προσβάσιμες και στοχευμένες υπηρεσίες καθοδήγησης που προσφέρουν πρόσθετη στήριξη σε βασικά μεταβατικά στάδια, ειδικότερα για εκπαιδευομένους που διατρέχουν κίνδυνο χαμηλών επιδόσεων.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την απασχόληση, οι τέσσερις ενοποιημένες οδηγίες για την εφαρμογή της

στρατηγικής “Ευρώπη 2020” (οδηγίες 7, 8, 9, 10) ζητούν από τις χώρες-μέλη:

- Να υλοποιήσουν την πολιτική ευελισφάλειας (που συνδυάζει την ευελιξία με την ασφάλεια στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης) και “να ενισχύσουν τις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης με εξατομικευμένες υπηρεσίες και τη λήψη μέτρων δράσης και πρόληψης για την αγορά εργασίας σε αρχικό στάδιο”. Οι υπηρεσίες αυτές και τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να διατίθενται σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των νέων, όσων απειλούνται από την ανεργία και όσων απέχουν περισσότερο από την αγορά εργασίας.
- “Να βελτιώσουν την πρόσβαση στην κατάρτιση, να ενισχύσουν την εκπαίδευση και την καθοδήγηση σταδιοδρομίας σε συνδυασμό με τη συστηματική πληροφόρηση για νέες θέσεις εργασίας και δυνατότητες απασχόλησης”.
- Να καταβάλουν προσπάθειες για την προώθηση της πλήρους συμμετοχής στην κοινωνία και την

οικονομία και τη “διεύρυνση των δυνατοτήτων απασχόλησης”.

Τα έγγραφα αυτά αποτελούν το πλαίσιο για την ανάληψη δράσης. Από τα έγγραφα αυτά εξάγονται οι ακόλουθες προτεραιότητες:

- Μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου
- Αύξηση της μαθησιακής κινητικότητας
- Ενίσχυση της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Εκσυγχρονισμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Προώθηση της εκπαίδευσης ενηλίκων και επικύρωση των μη τυπικών και άτυπων μορφών μάθησης
- Αντιμετώπιση της ανεργίας στους νέους
- Εφαρμογή της ευελισφάλειας
- Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Αξιολόγηση

Στρατηγική αξιολόγησης

Το σχέδιο αξιολόγησης του ELGPN για το 2011–12 εφάρμοσε την προσέγγιση αξιολόγησης με βάση την κοινότητα, στοχεύοντας στην ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής στη διαδικασία αξιολόγησης από όλες τις εμπλεκόμενες κοινότητες και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Χρησιμοποιήθηκε τόσο η ποσοτική όσο και η ποιοτική μέθοδος.

Η αθροιστική αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε με διαδικτυακή έρευνα τον Μάιο του 2012. Το ερωτηματολόγιο εστάλη σε όλα τα κράτη μέλη του δικτύου ELGPN και τις χώρες παρατηρητές, καθώς και στους οργανισμούς εταίρους της. Λήφθηκαν απαντήσεις από 28 εκ των 29 χωρών μελών, από μία εκ των δύο χωρών παρατηρητών, καθώς και από έναν οργανισμό εταίρο. Το υψηλό ποσοστό ανταπόκρισης από τις χώρες μέλη (96,5%), μπορεί να ερμηνευθεί ως ένδειξη της δέσμευσης των μελών του δικτύου προς το ίδιο το δίκτυο και την ανάπτυξή του.

Διαχείριση του Δικτύου

Η Ομάδα Συντονισμού του ELGPN έχει την έδρα της στο Πανεπιστήμιο Jyväskylä στη Φινλανδία και είναι υπεύθυνη για την καθημερινή διαχείριση του δικτύου. Σύμφωνα με την έρευνα αθροιστικής αξιολόγησης, τα μέλη του ELGPN εμφανίζονται σε γενικές γραμμές ικανοποιημένα με την ηγεσία και τη διαχείριση του δικτύου. Οι ερωτηθέντες φάνηκαν, επίσης, πολύ ικανοποιημένοι με τον τρόπο που ο Συντονιστής ενέκυψε στα προβλήματα και τις δυσχέρειες του δικτύου. Ωστόσο, προτάθηκε ότι η διαχείριση διαδικασιών και προθεσμιών, καθώς και οι διακανονισμοί οικονομικής διαχείρισης, θα μπορούσαν να βελτιωθούν.

Ένας από τους κύριους στόχους του ELGPN είναι να διευκολύνει την αμοιβαία μάθηση και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών. Τα μέλη του ELGPN είναι σε γενικές γραμμές ικανοποιημένα με τις δυνατότητες συμμετοχής τους στο πρόγραμμα εργασίας: το 90% των ερωτηθέντων συμφώνησε πλήρως ή συμφώνησε με κάποια δήλωση προς αυτή την κατεύθυνση. Έκαναν, επίσης, αποτίμηση της συνεισφοράς των συμ-

βούλων του ELGPN, των ομοτιμών τους σε άλλες χώρες και των οργανισμών εταίρων. Οι συνελεύσεις της ολομέλειας λειτούργησαν ως σημαντικό φόρουμ για τη διακρατική επικοινωνία μεταξύ των μελών, καθώς και για τον προβληματισμό σχετικά με τα πορίσματα του δικτύου και τις μελλοντικές κατευθύνσεις. Ουσιαστικό έργο πραγματοποιήθηκε, επίσης, στο πλαίσιο των θεματικών δραστηριοτήτων και σε επίπεδο χωρών. Εξάλλου, αναφέρθηκε ότι το Δίκτυο θα επωφεληθεί από τη συνεχή ανάπτυξη των μεθόδων εργασίας του. Σημειώνεται, για παράδειγμα, ότι ο φόρτος εργασίας αναφορικά με τη συλλογή δεδομένων και την υποβολή εκθέσεων ήταν υπερβολικά μεγάλος υπό το φως των διαθέσιμων πόρων.

Μαθησιακά αποτελέσματα από τις θεματικές δραστηριότητες

Συνολικά, τα μέλη των τεσσάρων Πακέτων Εργασίας (ΠΕ) ανέφεραν ότι ήταν ικανοποιημένα με τις εργασίες που πραγματοποιούνται στις θεματικές αυτές ομάδες. Μεγάλη πλειοψηφία των ομάδων της κάθε χώρας συμφώνησαν ότι τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν στα αντίστοιχα Πακέτα Εργασίας ήταν υψηλής ποιότητας. Όλες, εκτός από μία συμφώνησαν ότι τα αποτελέσματα αυτά ανταποκρίθηκαν στις προσδοκίες τους, τουλάχιστον σε κάποιο βαθμό. Τα μέλη ανέφεραν ότι οι θεματικές δραστηριότητες και οι επιτόπιες επισκέψεις τους έδωσαν την ευκαιρία να μάθουν για τα συστήματα δια βίου καθοδήγησης και τις διάφορες επιλογές για οργάνωση των υπηρεσιών. Απέκτησαν μεγαλύτερη επίγνωση των προκλήσεων και των παραγόντων που επηρεάζουν την ανάπτυξη πολιτικής σε θέματα δια βίου καθοδήγησης και την επιτυχή εφαρμογή των εθνικών πρωτοβουλιών. Τα μέλη, επίσης, παρατήρησαν ότι η αλληλεπίδραση στο πλαίσιο των θεματικών ομάδων τους έδωσε την ευκαιρία να επανεξετάσουν τα εθνικά τους συστήματα δια βίου καθοδήγησης, καθώς και να διερευνήσουν τι λειτούργησε και γιατί σε συγκεκριμένα πλαίσια. Οι επιτόπιες επισκέψεις συνέβαλαν στον προβληματισμό σχετικά με τη σχετική πρόοδο της χώρας τους όσον αφορά στην ανάπτυξη εθνικού συστήματος δια βίου καθοδήγησης και στο επίπεδο συμμετοχής των εθνικών φορέων

στη διαδικασία αυτή. Κατά τη διάρκεια ορισμένων επιτόπιων επισκέψεων, πρακτικά παραδείγματα δομών καθοδήγησης σταδιοδρομίας ενισχύθηκαν μέσω της σύνδεσής τους με θεωρητικές συνεισφορές. Η συνεισφορά των συμβεβλημένων εξωτερικών συμβούλων βοήθησε στην ανάπτυξη συνεκτικής σύνθεσης των θεμάτων και τη διερεύνηση του σημείου διεπαφής με τις τομεακές πολιτικές. Για τις χώρες υποδοχής των επιτόπιων επισκέψεων, η οργάνωση της επίσκεψης και η παρουσίαση του εθνικού τους συστήματος παροχής υπηρεσιών καθοδήγησης αποδείχθηκαν πολύτιμες εμπειρίες μάθησης.

Πιο συγκεκριμένα:

- Τα μέλη του ΠΕ1 ανέφεραν ότι έμαθαν για την πολυπλοκότητα της διαδικασίας ανάπτυξης των δεξιοτήτων διαχείρισης της σταδιοδρομίας (ΔΔΣ) και απέκτησαν μεγαλύτερη επίγνωση των προκλήσεων αναφορικά με την εφαρμογή ΔΔΣ σε εθνικό επίπεδο. Η εφαρμογή των ΔΔΣ στα εθνικά προγράμματα σπουδών και ο ρόλος των ΔΔΣ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και στην επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης, εκλήφθησαν ως σημαντικές εμπειρίες μάθησης.
- Τα μέλη του ΠΕ2 είδαν ως πολύτιμη εμπειρία μάθησης κυρίως τη χρήση τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνίας στη διευρυμένη πρόσβαση. Οι επιτόπιες επισκέψεις έδωσαν, επίσης, ευκαιρίες στα μέλη να μοιραστούν τις εμπειρίες τους σχετικά με τις διάφορες επιλογές για την εισαγωγή της καθοδήγησης στη διαδικασία επικύρωσης της πρότερης μάθησης.
- Το ΠΕ3 πραγματοποίησε δραστηριότητες αδελφοποίησης σε μηχανισμούς συνεργασίας και συντονισμού στη Γερμανία και την Ελλάδα, με τη συμμετοχή και της Κύπρου, ένα παράδειγμα ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ χωρών σε διαφορετικά στάδια ανάπτυξης εθνικού φόρουμ δια βίου καθοδήγησης. Χώρες που βρίσκονται στη διαδικασία ανάπτυξης των εθνικών τους μηχανισμών συνεργασίας και συντονισμού ανέφεραν ότι ήταν σε θέση να συγκρίνουν τις διαφορετικές πρακτικές σε χώρες μέλη του ELGPN και να προβληματιστούν σχετικά

με τις διαδικασίες που διέπουν αυτούς τους μηχανισμούς. Από την άλλη, κάποιες χώρες που ήδη διέθεταν εθνικά φόρουμ, ή επιθυμούσαν να αναπτύξουν άλλου είδους δομές εκπροσώπησης, θεώρησαν ότι η μέθοδος εργασίας και το περιεχόμενο του ΠΕ3 υπήρξε κάπως επαναλαμβανόμενο.

- Στο ΠΕ4 οι διαφορές μεταξύ των χωρών όσον αφορά τις προσεγγίσεις τους για τη διασφάλιση της ποιότητας και την τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής ήταν το κύριο στοιχείο της αμοιβαίας μάθησης. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι αποδείχθηκε δύσκολη η κατάρτιση καταλόγου των δεικτών ποιότητας που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στο σύνολό του σε όλες τις χώρες μέλη. Ωστόσο, η ανάπτυξη κοινών δεικτών, παράλληλα με τη σύγκριση των διάφορων εθνικών ερευνών και την ανάπτυξη ενός πιλοτικού προγράμματος για την αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων των θεσμών καθοδήγησης, θεωρήθηκε σημαντικό κίνητρο για καλύτερη κατανόηση των παραμέτρων ποιότητας των εθνικών συστημάτων καθοδήγησης. Δόθηκαν ευκαιρίες στις συμμετέχουσες χώρες να συζητήσουν για τους δείκτες ποιότητας που εφαρμόζονται σήμερα ή θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε εθνικό επίπεδο προς περαιτέρω στήριξη των επενδύσεων σε υπηρεσίες καθοδήγησης. Τόνισαν τη σχέση μεταξύ των προκλήσεων όσον αφορά τη διασφάλιση της ποιότητας και το διακριτό πλαίσιο του εκάστοτε εθνικού συστήματος δια βίου καθοδήγησης.

Συσχετισμός των πορισμάτων του ELGPN 2012

Συνολικά, φαίνεται ότι οι ELGPN χώρες μέλη υπήρξαν ικανοποιημένες με το δίκτυο και τα γενικά αποτελέσματα των εργασιών του. Όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι τα αποτελέσματα του ELGPN ανταποκρίθηκαν στις προσδοκίες τους, τουλάχιστον σε κάποιο βαθμό. Το 87% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα ότι τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας ήταν υψηλής ποιότητας. Το 77% συμφώνησε ή

συμφώνησε απόλυτα ότι τα αποτελέσματα ήταν συναφή με το εθνικό τους πλαίσιο, ενώ όλοι συμφώνησαν ότι θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τα αποτελέσματα στο δικό τους εθνικό πλαίσιο, τουλάχιστον σε κάποιο βαθμό.

Τα μέλη του ELGPN είναι της άποψης ότι τα ενημερωτικά σημειώματα και τα σημειώματα προβληματισμού που εκπονήθηκαν από εξωτερικούς συμβούλους υπήρξαν καίριας σημασίας και χρήσιμα για την προετοιμασία των επιτόπιων επισκέψεων για τη στήριξη της εφαρμογής και για την εξέλιξη του προγράμματος εργασιών. Τα σημειώματα προβληματισμού διάνοιξαν ευρύτερες προοπτικές για τις θεματικές ενότητες και πλαισίωσαν τη συζήτηση κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων. Οι στοχευμένες αναλύσεις και οι περιεκτικές αναφορές των θεματικών εννοιών επέδειξαν υψηλή ποιότητα.

Πολλά μέλη θεωρούν ότι τα ενημερωτικά δελτία του ELGPN για θέματα πολιτικής υπήρξαν βοηθητικά, αφού τους έδωσαν τη δυνατότητα να ακολουθούν τις εξελίξεις που σχετίζονται με θέματα καθοδήγησης στις τομεακές πολιτικές. Τα ενημερωτικά δελτία εκλήφθησαν, επίσης, ως χρήσιμα για σκοπούς υπενθύμισης των θεματικών δραστηριοτήτων των κοινών στόχων και επιτευγμάτων. Τα ενημερωτικά δελτία έδωσαν σε όλα τα μέλη του ELGPN και τους εθνικούς φορείς την ευκαιρία για ταχεία πληροφόρηση αναφορικά με συναφείς εξελίξεις σε πολιτικές που σχετίζονται με θέματα καθοδήγησης. Ορισμένα μέλη μετέφρασαν τα ενημερωτικά δελτία στην εθνική τους γλώσσα. Ωστόσο, κάποιες χώρες που διαθέτουν εθνική μονάδα συντονισμού για ευρωπαϊκές υποθέσεις δεν θεωρούν ότι τα ενημερωτικά δελτία είναι τόσο σημαντικά.

Ο Ευρωπαϊκός Οδηγός Καλών Πρακτικών (Resource Kit) είναι το κύριο πόνημα του προγράμματος εργασίας, το οποίο συντάχθηκε για να συνοψίσει τα ετερογενή ζητήματα που εντοπίζονται στην εφαρμογή του προγράμματος εργασίας και να τα εντάξει σε ένα συνεκτικό πακέτο. Στο Resource Kit περιγράφονται τα κύρια θέματα του προγράμματος εργασίας και παρουσιάζονται χρήσιμα βήματα για την ανάπτυξη εθνικού συστήματος δια βίου καθοδήγησης. Κάποια μέλη το εξέλαβαν ως ενημερωμένη έκδοση των κοινών εργαλείων αναφοράς της ΕΕ για θέματα δια βίου καθοδήγησης το 2004, λαμβάνοντας υπόψη τις νέες προτεραιότητες της στρα-

τηγικής “Ευρώπη 2020”. Στο εγχειρίδιο απεικονίζονται οι διαφορές που υπάρχουν στο πλαίσιο κάθε χώρας, οι οποίες εντάχθηκαν εμμέσως και στα εργαλεία. Ωστόσο, ορισμένα μέλη ανέφεραν ότι το Resource Kit ήταν πολύ γενικού χαρακτήρα, προσφέροντας περιορισμένες πρακτικές λύσεις στα προβλήματα που οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής αντιμετώπιζαν σε καθημερινή βάση. Άλλα μέλη θεώρησαν ότι πρόκειται για έργο που βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη και αποτελεί ένα σημαντικό πρώτο βήμα για την κατάρτιση ενός καλύτερα επεξεργασμένου εργαλείου για τους φορείς χάραξης πολιτικής και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε να επανεξετάσουν την υφιστάμενη παροχή υπηρεσιών δια βίου καθοδήγησης σε χώρες και περιοχές.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το δυνατό σημείο της συλλογικής συμμετοχής στην κατάρτιση του Resource Kit προϋπόθετε κάποιους συμβιβασμούς όσον αφορά τα τεχνικά χαρακτηριστικά ποιότητας και συνοχής. Το δίκτυο αποτελείται από μια ετερογενή ομάδα εθνικών αντιπροσωπειών με διαφορετικούς ρόλους και επαγγελματικό υπόβαθρο. Λόγω αυτού του γεγονότος προκύπτει μια πλούσια γκάμα επαγγελματικών προοπτικών και προοπτικών στη διαμόρφωση πολιτικής, οι οποίες όμως δεν μπορούν πάντοτε να τυγχάνουν ομοιόμορφης εφαρμογής. Για παράδειγμα, η επιλογή των εθνικών περιπτώσιολογικών μελετών βασίστηκε μάλλον στις προτάσεις των Πακέτων Εργασίας παρά σε σταθερά και συμφωνημένα κριτήρια ποιότητας. Στο σύνολό του, το Resource Kit αποτελεί ένα χειροπιαστό εργαλείο προς χρήση σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο στις χώρες μέλη, μπορεί όμως να χρειαστεί βελτίωσή κατόπιν επιτόπιων δοκιμών κατά τη διάρκεια του προγράμματος εργασίας 2013-14.

Κατά τη διαδικασία κατάρτισης του Resource Kit, τα Πακέτα Εργασίας ανέπτυξαν συμπληρωματικά εργαλεία για να στηρίξουν την εφαρμογή του. Το ΠΕ1 συγκέντρωσε δεδομένα από τις χώρες μέλη, με σκοπό να εκπονήσει Οδηγίες για την Ανάπτυξη των Δεξιοτήτων Διαχείρισης Σταδιοδρομίας, καθώς και μια περιγραφή των παραγόντων επιτυχίας στην εφαρμογή των πολιτικών δια βίου καθοδήγησης. Τα εκπονήματα αυτά προορίζονται για χρήση στην ανάπτυξη και την υλοποίηση προγραμμάτων ανάπτυξης σταδιοδρομίας στο εκπαιδευτικό σύστημα και στις δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης. Το ΠΕ4 συνέταξε μια λεπτομερή πρόταση για το Πλαίσιο

Διασφάλισης της Ποιότητας και Βάσης Τεκμηρίωσης, μαζί με έναν Κατάλογο Αποτελεσμάτων των Υπηρεσιών Σταδιοδρομίας, με σκοπό να εξετάσει τον αντίκτυπο των Υπηρεσιών Σταδιοδρομίας σε θεσμικό επίπεδο. Τα εργαλεία αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για την ανάπτυξη εθνικών σημείων αναφοράς σε θέματα δια βίου καθοδήγησης.

Τα μέλη υπέδειξαν μια σειρά από τρόπους με τους οποίους σκόπευαν να αξιοποιήσουν το Resource Kit. Ορισμένες χώρες πρόκειται να μεταφράσουν τα εργαλεία αυτά στην εθνική τους γλώσσα. Σε κάποιες χώρες τα εν λόγω εργαλεία θα χρησιμοποιηθούν από εθνικά φόρουμ ή ομάδες εργασίας που απαρτίζονται από φορείς χάραξης πολιτικής και εγχώριους εμπειρογνώμονες. Τα επιμέρους κεφάλαια του Resource Kit επιτρέπουν στις χώρες, εφόσον το επιθυμούν, να επιλέξουν συγκεκριμένους τομείς εργασίας, χωρίς απαραίτητα να πρέπει να ασχοληθούν με το εθνικό σύστημα καθοδήγησης στο σύνολό του. Άλλα μέλη ανέφεραν ότι το Resource Kit θα χρησιμοποιηθεί κατά την αναθεώρηση των εθνικών στρατηγικών δια βίου καθοδήγησης, στις εθνικές εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, στον καθορισμό των προτεραιοτήτων για τα εθνικά έργα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, καθώς και για την ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης για επαγγελματίες συμβούλους καθοδήγησης.

Επίδραση σε εθνικό επίπεδο

Κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων φάσεων, το ELGPN διευκόλυνε την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και την αμοιβαία μάθηση μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών. Ένας από τους στόχους κατά τη διάρκεια του προγράμματος εργασίας της περιόδου 2011-12 ήταν η ενίσχυση της επίδρασής του σε εθνικό επίπεδο.

Οι συμμετέχουσες χώρες διόρισαν τους εκπροσώπους τους στο δίκτυο. Σύμφωνα με το σκεπτικό εργασίας, κάθε εθνική αντιπροσωπεία περιλαμβάνει τόσο κυβερνητικούς όσο και μη κυβερνητικούς εκπροσώπους. Ένας από τους στόχους της περιόδου 2011-12 ήταν η ενίσχυση της εκπροσώπησης του δικτύου στα κράτη μέλη. Όπως και στις προηγούμενες φάσεις του ELGPN, οι χώρες μέλη υιοθέτησαν διαφορετικές στρατηγικές για τη συμ-

μετοχή των αρμόδιων υπουργείων. Από τις 29 αντιπροσωπείες των χωρών, στις 27 συμμετείχε εκπρόσωπος του υπουργείου παιδείας και στις 15 συμμετείχε εκπρόσωπος του υπουργείου εργασίας/απασχόλησης. Ο αριθμός των εκπροσώπων των ΜΚΟ (30 εκπρόσωποι από 15 χώρες) παρουσιάζει αύξηση από το 2010 (17 εκπρόσωποι από 12 χώρες) (βλ. Παράρτημα 1). Τα μέλη του ELGPN γνώριζαν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η ομάδα που συμμετέχει στο Δίκτυο δεν διαθέτει την κατάλληλη εντολή για να μπορεί να επηρεάσει τα εθνικά συστήματα χάραξης πολιτικής. Ορισμένα μέλη υπέδειξαν ότι η ένταξη της χώρας τους στο ELGPN επηρέασε το επίπεδο γνώσης, συνέτεινε στην αλλαγή στάσεων και στην εξεύρεση νέων πιθανών λύσεων, παρά στην απευθείας διαμόρφωση πολιτικής. Σε ορισμένες περιπτώσεις, λόγω του φόρτου εργασίας στην εκάστοτε χώρα, αλλαγών στο προσωπικό ή περικοπών στους εθνικούς προϋπολογισμούς, οι εκπρόσωποι στο ELGPN διέθεταν περιορισμένους πόρους για τη συμμετοχή τους στις θεματικές δραστηριότητες και για τη διάδοση των αποτελεσμάτων σε εθνικό επίπεδο.

Τα περισσότερα μέλη ανέφεραν ότι κατά τη διάρκεια του προγράμματος εργασίας 2011–12 είχαν μεγαλύτερη αλληλεπίδραση με στόχο την ανάπτυξη και εφαρμογή εθνικής πολιτικής από ό,τι κατά τη διάρκεια των δύο προηγούμενων φάσεων του ELGPN (2007-10). Οι εκπρόσωποι στο ELGPN συνέβαλαν σε πολλά σεμινάρια πολιτικής στη χώρα τους (AT, BG, DE, DK, EE, ES, FI, FR, GR, HR, IE, IS, IT, LT, NL, NO, PL, SE, PL, PT, SI) και εγχώριες εκδηλώσεις σε συνάρτηση με τις συνελύξεις ολομέλειας του ELGPN ή επιτόπιες επισκέψεις (HU, MT). Οι εκδηλώσεις αυτές παρείχαν τη δυνατότητα στους φορείς χάραξης πολιτικής να ενημερωθούν για τις διεθνείς εξελίξεις, ενώ έδωσαν την ευκαιρία και στις χώρες υποδοχής να προβάλουν τις εθνικές τους πολιτικές. Οι εθνικές αντιπροσωπείες στο ELGPN, επίσης, διοργάνωσαν συναντήσεις των ομάδων εργασίας για τη στήριξη των εθνικών τους συνεισφορών στο Resource Kit. Επιπλέον, το υλικό του ELGPN μεταφράστηκε στις εθνικές γλώσσες προς ενημέρωση των εθνικών φορέων σχετικά με την πρόοδο των θεματικών δραστηριοτήτων.

Η δράση του ELGPN είχε, επίσης, αντίκτυπο στην επικοινωνία και τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων υπουργείων και άλλων οργανισμών στις χώρες μέλη του.

Παραδείγματος χάριν, τέθηκαν σημαντικά ερωτήματα και προκλήσεις και προτάθηκαν συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής οφείλουν να εξετάσουν, όπως ο ρόλος που θα πρέπει να διαδραματίσει η κυβέρνηση στη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών και των προσόντων που πρέπει να κατέχουν οι επαγγελματίες σύμβουλοι καθοδήγησης (EL). Στην Πολωνία, η συμμετοχή των εθνικών αντιπροσωπειών στις δραστηριότητες του ELGPN οδήγησε στην ανάπτυξη μέτρων που κατέστησαν τη συνεργασία σε κεντρικό επίπεδο πιο αποτελεσματική. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, τα ζητήματα που αφορούν στο ELGPN θεωρήθηκαν μέρος των τακτικών συνεδριάσεων των κυβερνητικών φόρουμ του Ηνωμένου Βασιλείου για την πολιτική σε θέματα σταδιοδρομίας. Σε ορισμένες χώρες, οι δραστηριότητες της περιόδου 2011–12 ενίσχυσαν την υφιστάμενη συνεργασία μεταξύ των υπουργείων (CZ), και διεύρυναν την επικοινωνία με την ακαδημαϊκή κοινότητα (PT). Η συνεργασία μεταξύ των Υπουργείων υλοποιήθηκε σε εθνικά φόρουμ, στην ανάπτυξη των εθνικών πλαισίων (SI) ή σε έργα που οργανώνονται από κοινού (DE). Το ELGPN ενίσχυσε, επίσης, τον ρόλο των κέντρων Euroguidance για την υλοποίηση των εθνικών δραστηριοτήτων (IT). Ωστόσο, σε ορισμένες χώρες όπου άλλαξε η σύνθεση της εθνικής αντιπροσωπείας, η επικοινωνία με τους βασικούς ενδιαφερόμενους έπρεπε να ξεκινήσει πάλι από την αρχή.

Τα μέλη παρείχαν μια σειρά από συγκεκριμένα παραδείγματα, όπου το δίκτυο λειτούργησε ως καταλύτης για την ανάπτυξη εθνικής πολιτικής ή όπου εργαλεία του ELGPN έτυχαν εφαρμογής σε εθνικό επίπεδο. Τα αποτελέσματα του ΠΕΙ χρησιμοποιήθηκαν ως συγκεκριμένο σύνολο οδηγιών για τη συμμετοχή των θεσμών καθοδήγησης στην ανάπτυξη ενός εθνικού πλαισίου ΔΔΣ (PT) ή υποβοήθησαν την ανάπτυξη προγραμμάτων ΔΔΣ ως μέρους του εθνικού διδακτικού προγράμματος (LU). Κάποιες χώρες εισήγαγαν προγράμματα ΔΔΣ ως νέο μάθημα στο διδακτικό πρόγραμμα (ES, HU), ή συμπεριέλαβαν την ανάπτυξη ΔΔΣ στις εθνικές τους στρατηγικές δια βίου καθοδήγησης (FI), τα εθνικά πρότυπα ποιότητας των υπηρεσιών δια βίου καθοδήγησης (HR) ή την κατάρτιση εθνικής νομοθεσίας για την εκπαίδευση (LV). Τα εργαλεία του ΠΕΙ χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη των ικανοτήτων επαγγελματιών και εκπαιδευτι-

κών που είναι αρμόδιοι για την προώθηση των ΔΔΣ (HR).

Η αμοιβαία μάθηση κατά τη διάρκεια των θεματικών δραστηριοτήτων του ELGPN ενέπνευσε πολιτικές για διευρυμένη πρόσβαση, ιδίως μέσω της ανάπτυξης εθνικών διαδικτυακών υπηρεσιών καθοδήγησης (DE, DK, FR, HR, HU, IS, LV, PL, PT), για εθνικές υπηρεσίες εντός του εκπαιδευτικού συστήματος (PL, SI) ή 24ωρα γραφεία καθοδήγησης σταδιοδρομίας (NL).

Η επίδραση του ELGPN στην ανάπτυξη των εθνικών μηχανισμών συνεργασίας και συντονισμού ήταν ιδιαίτερα σημαντική κατά τη διάρκεια των προηγούμενων φάσεων του ELGPN. Μέχρι το τέλος του 2010, οι περισσότερες χώρες είχαν θεσπίσει ή βρίσκονταν στη διαδικασία θέσπισης εθνικών φόρουμ καθοδήγησης ή άλλων μηχανισμών συνεργασίας. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος εργασίας 2011–12, συστάθηκε κάποιο εθνικό φόρουμ ή μια διυπουργική ομάδα εργασίας στην Κροατία, Κύπρο, Φινλανδία, Ιρλανδία, Μάλτα και Σουηδία. Στη Νορβηγία, το έργο του ELGPN οδήγησε απευθείας στη δημιουργία μιας νέας εθνικής μονάδας δια βίου καθοδήγησης, η οποία επικεντρώνεται στον συντονισμό της καθοδήγησης σε διάφορους τομείς, τη διεύρυνση της πρόσβασης, τη δημιουργία βάσης τεκμηρίωσης και την ανάπτυξη της ποιότητας των υπηρεσιών. Στην Τσεχία, η επίδραση του ELGPN ήταν ιδιαίτερα αισθητή στην ενίσχυση της συνεργασίας σε περιφερειακό επίπεδο.

Η συμμετοχή στο ΠΕ4 υπήρξε σημαντικό κίνητρο για την ανάπτυξη εθνικών συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας των υπηρεσιών δια βίου καθοδήγησης σε πολλές χώρες μέλη. Η ανάπτυξη από κοινού συμφωνηθέντων κριτηρίων ποιότητας ή προτύπων σε εθνικό επίπεδο πραγματοποιήθηκε παράλληλα με το ELGPN στη Γερμανία και τη Λιθουανία. Η Κροατία και η Δανία επέκτειναν τα κριτήρια ποιότητας σε όλους τους τομείς. Η Ουγγαρία, η Ιρλανδία, η Νορβηγία και η Πορτογαλία διαθέτουν εθνικές πρωτοβουλίες για την ενίσχυση των υφιστάμενων μηχανισμών ανάδρασης και δημιούργησαν μια πιο συνεπή βάση τεκμηρίωσης για την ανάπτυξη πολιτικής σε θέματα δια βίου καθοδήγησης. Σε γενικές γραμμές, τα εργαλεία του ΠΕ4 έγιναν αποδεκτά από τα μέλη ως σημαντικό βοήθημα για τη στήριξη των εθνικών προγραμμάτων ανάπτυξης και ως ισχυρή βάση για μελλοντικά προγράμματα του ELGPN. Το πλαίσιο διασφάλι-

σης της ποιότητας μπορεί να βοηθήσει στην αξιολόγηση των εθνικών συστημάτων καθοδήγησης και τον προσδιορισμό των ζητημάτων που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή και των κενών που πρέπει να καλυφθούν. Για την επίτευξη αυτών των στόχων, τα εργαλεία αυτά θα πρέπει να μεταφραστούν στις εθνικές γλώσσες και να διανεμηθούν στα ενδιαφερόμενα μέρη.

Το ELGPN ως δίκτυο που κατευθύνεται από τα κράτη μέλη

Κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων φάσεων, η προστιθέμενη αξία του δικτύου σχετίζεται με το γεγονός ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ σε γενικές γραμμές αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις και προβλήματα. Η δημιουργία του δικτύου ELGPN υπήρξε πρωτοβουλία των κρατών μελών της ΕΕ μέσω της Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού. Πρόκειται για μηχανισμό για την προώθηση της διαρθρωμένης συνεργασίας ανάμεσα στα κράτη μέλη και παράλληλων έργων διεθνούς συνεργασίας με αμοιβαία συμφέροντα.

Ένας από τους στόχους του προγράμματος εργασίας 2011–12 ήταν να αποκτήσει το δίκτυο ισχυρότερη επιρροή στη διαδικασία χάραξης πολιτικής εντός της ΕΕ. Κατά την περίοδο 2011–12 το ELGPN κλήθηκε να συμβάλει στην εφαρμογή των εμβληματικών πρωτοβουλιών της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” αντίστοιχων δικτύων και σε θεματικές ομάδες εργασίας που κατευθύνονται από την κοινότητα. Ωστόσο, παρά τον αναγνωρισμένο του ρόλο στο Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης 2007-13, το ELGPN δεν διαθέτει σαφείς διόδους άμεσης παρέμβασης στην ανάπτυξη πολιτικής. Ο διαβουλεύσεις σχετικά με βασικά έγγραφα πολιτικής είναι συχνά άτυπες: π.χ. μέσω των επαφών των μελών με φορείς που έχουν εθνική εντολή στις βασικές διαδικασίες χάραξης πολιτικής (π.χ. εκπαιδευτικές επιτροπές ή επιτροπές για την απασχόληση). Η παρούσα εντολή δεν είναι ξεκάθαρη, ενώ υπάρχουν διαφορετικές προσδοκίες για τον ρόλο του ELGPN ανάμεσα στα μέλη του δικτύου ως προς το θέμα αυτό.

Το πρόγραμμα εργασίας του ELGPN εγκρίθηκε από τη συνέλευση της ολομέλειας προτού υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σχεδιάστηκε για να καλύψει τις

δραστηριότητες σύμβασης διετούς περιόδου. Στην πράξη, κατά την εφαρμογή του προγράμματος εργασίας, προέκυψαν ανάγκες ανάμεσα στα μέλη του δικτύου που απαιτούσαν την άμεση αντίδραση στις εξελίξεις της ευρωπαϊκής πολιτικής σε θέματα καθοδήγησης. Οι προσπάθειες αυτές για δημιουργία από κοινού των κατευθύνσεων πολιτικής σε ολόκληρη την Ευρώπη δημιούργησαν κάποιες πιθανές εντάσεις ανάμεσα στα μέλη του δικτύου. Μία από τις προκλήσεις αυτές σχετίζεται με τους διάφορους τρόπους με τους οποίους γίνονται αντιληπτές οι έννοιες που αφορούν σε θέματα καθοδήγησης και η αντίστοιχη ορολογία στις διάφορες γλώσσες. Ο ορισμός της κάθε δραστηριότητας αντανάκλα την κουλτούρα, το θεσμικό πλαίσιο, τους τρόπους παροχής υπηρεσιών και το προφίλ ικανοτήτων των επαγγελματιών συμβούλων καθοδήγησης. Δεδομένου ότι οι συμμετέχουσες χώρες βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια ανάπτυξης πολιτικής και έχουν διακριτά ζητήματα να αντιμετωπίσουν, μερικές φορές είναι δύσκολο να υπάρξει συναίνεση επί προτάσεων που να καλύπτουν τις ανάγκες όλων των μελών του δικτύου ELGPN. Ορισμένες φορές, η ένταση μεταξύ κρατικών ή αποκεντρωμένων υπηρεσιών επιβάλλουν περιορισμούς στην αποτελεσματική εφαρμογή συνεκτικών εθνικών πολιτικών για τη δια βίου καθοδήγηση. Εκτός από την ανάπτυξη πολιτικών καθοδήγησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε ορισμένες χώρες αυξάνεται το ενδιαφέρον για την ανάπτυξη διασυνοριακών συνεργατικών σχηματισμών με παρόμοια ενδιαφέροντα.

Η συμμετοχή των χωρών μελών του ELGPN στις δραστηριότητες του δικτύου ποικίλλει. Η συνεισφορά της κάθε χώρας στις δραστηριότητες της περιόδου 2011–12 παρουσιάζεται στο Παράρτημα 2. Το επίπεδο αποδοχής του ELGPN σε εθνικό επίπεδο και το επίπεδο συμμετοχής στις δραστηριότητες του ELGPN εξαρτάται από τη σύνθεση και τον φόρτο εργασίας της κάθε εθνικής αντιπροσωπείας, καθώς και τις τρέχουσες εθνικές εξελίξεις. Τυχόν αλλαγή στη σύνθεση της εθνικής αντιπροσωπείας

μπορεί να περιορίσει τις δυνατότητες για αποτελεσματική συμβολή στις δραστηριότητες του δικτύου, ιδίως όταν δεν γίνεται σωστή ενημέρωση κατά την παράδοση των καθηκόντων.

Σε ορισμένες χώρες αναφέρεται ότι, επειδή βρίσκονται σε σχετικά πρώιμο στάδιο στην ανάπτυξη εθνικών συστημάτων καθοδήγησης, υπάρχει η αίσθηση ότι απέκομισαν περισσότερα στο ELGPN από όσα μπορούν να συνεισφέρουν. Ωστόσο, ορισμένα από τα θέματα που έθιξαν, συνέβαλαν στη διαμόρφωση των συζητήσεων του ELGPN με γόνιμο τρόπο. Οι χώρες αυτές τείνουν να θέλουν το ELGPN να έχει ισχυρότερο ρόλο στη χάραξη πολιτικής από ότι χώρες με μεγαλύτερο παρελθόν στην ανάπτυξη πολιτικής σε θέματα καθοδήγησης. Θα προτιμούσαν περισσότερη στήριξη από το ELGPN για τις εθνικές τους πρωτοβουλίες. Για άλλες δε χώρες, ο δραστηριός αυτός ρόλος, π.χ. με τον καθορισμό ελάχιστων τιμών στα πρότυπα ποιότητας, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως παρέμβαση στην αυτονομία τους για ανάπτυξη εθνικής πολιτικής δια βίου καθοδήγησης.

Συμπεράσματα

Το βασικό πλεονέκτημα του δικτύου εξακολουθεί να είναι η υιοθέτηση των δραστηριοτήτων του από τις εθνικές αντιπροσωπείες. Το δίκτυο διαμόρφωσε τις υποδομές του και εντόπισε τους στόχους για ανάπτυξη πολιτικής σε θέματα δια βίου καθοδήγησης. Η τρίτη φάση λειτουργίας του (2011–12) ήταν αφιερωμένη στην ανάπτυξη συγκεκριμένων εργαλείων που θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη της ΕΕ και άλλες συμμετέχουσες χώρες στην προώθηση καλύτερα ενημερωμένων και πιο αποτελεσματικών πολιτικών σε σχέση με θέματα δια βίου καθοδήγησης. Σύμφωνα με τις απαντήσεις των μελών στην αξιολόγηση δικτύου, οι στόχοι αυτοί έχουν επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό.

Όραμα για το μέλλον

Η πολιτική δια βίου καθοδήγησης λειτουργεί εξ ορισμού 'εγκάρσια' με την έννοια ότι διατρέχει διάφορους τομείς, από δύο βασικές απόψεις. Η παροχή υπηρεσιών δια βίου καθοδήγησης κατανέμεται στον τομέα της εκπαίδευσης, στην αγορά εργασίας, στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας και υγείας, σε διάφορα υπουργεία και άλλους φορείς (σχολεία, τριτοβάθμια εκπαίδευση, δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, κοινωνικοί εταίροι, εθελοντισμός, ιδιωτικός τομέας). Επιπλέον, ένας από τους βασικούς ρόλους των υπηρεσιών αυτών είναι να βοηθούν τα άτομα να κινούνται αποτελεσματικά σε όλους τους τομείς κατά την προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη. Ως εκ τούτου, οι αποτελεσματικές πολιτικές σε θέματα δια βίου καθοδήγησης απαιτούν τη συμπερίληψη μιας σειράς από διάφορους κρατικούς φορείς και ενδιαφερόμενους κύκλους συμφερόντων.

Ως δίκτυο, το οποίο κατευθύνουν τα κράτη μέλη, το ELGPN αποτελεί σημαντική εξέλιξη για τη στήριξη της ανάπτυξης των εθνικών πολιτικών στον τομέα της δια βίου καθοδήγησης και μια καινοτόμο μορφή της Ανοικτής Μεθόδου Συνεργασίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), η οποία μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλους τομείς ενδιαφέροντος. Από μια ευρύτερη προοπτική στην πολι-

τική της ΕΕ, η δημιουργία του δικτύου ELGPN βοήθησε τους φορείς χάραξης πολιτικής να ανταποκριθούν στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στην ενίσχυση των εθνικών μεταρρυθμίσεων, με την εφαρμογή της στρατηγικής "Ευρώπη 2020", καθώς και τα εργαλεία για τη στήριξη της στρατηγικής (συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων (EQF), του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) και άλλων). Η προστιθέμενη αξία του ELGPN δεν είναι άμεσα εμφανής στους πολίτες, οι οποίοι όμως επωφελούνται μέσω της επίδρασης του αναφορικά με το πώς αναπτύσσονται εθνικά συστήματα δια βίου καθοδήγησης.

Κατά την ανάπτυξη του προγράμματος εργασίας του ELGPN για την περίοδο 2013-14, η διάρθρωση των εργασιών του δικτύου θα πρέπει να τροποποιηθεί σύμφωνα με τις νέες ανάγκες του βασικού προγράμματος στρατηγικής "Ευρώπη 2020" και των επτά εμβληματικών πρωτοβουλιών της. Το ELGPN ως δίκτυο πρέπει να προωθήσει την εφαρμογή της στρατηγικής "Ευρώπη 2020" τόσο στην ΕΕ, όσο και στα κράτη μέλη. Από τους πέντε 'βασικούς δείκτες' της στρατηγικής "Ευρώπη 2020", οι

τρεις (1, 4, 5) εν δυνάμει συνδέονται άμεσα με την περαιτέρω ανάπτυξη των ευρωπαϊκών συστημάτων και πολιτικών δια βίου καθοδήγησης και είναι επιτεύξιμοι νοούμενου ότι τα θέματα δια βίου καθοδήγησης εξετάζονται ως εγκάρσιο στοιχείο στις υφιστάμενες διοικητικές δομές της ΕΕ, καθώς και στους κυβερνητικούς φορείς των κρατών-μελών. Η ανάπτυξη δια βίου καθοδήγησης απαιτεί δράσεις σε πολλαπλά πεδία και θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται σε βασικά χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ και σε όλους τους σχετικούς πολιτικούς διαλόγους.

Κατά τα πρώτα έξι χρόνια λειτουργίας του ELGPN (2007–12) εδραιώθηκε η ενεργός συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων κυβερνητικών και μη κυβερνητικών φορέων σε όλες τις χώρες μέλη του και σε άλλα συναφή δίκτυα, καθώς και με τα αρμόδια τμήματα της ΓΔ Εκπαίδευση και Πολιτισμός και της ΓΔ Απασχόλησης. Στο πρόγραμμα εργασίας του ELGPN της περιόδου 2011–12 συντάχθηκε ο Ευρωπαϊκός Οδηγός Καλών Πρακτικών (Resource Kit), ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε χώρες μέλη του δικτύου για τη στήριξη της ανάπτυξης και της εφαρμογής των ευρωπαϊκών συστημάτων και των πολιτικών δια βίου καθοδήγησης και για συναφείς οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς στόχους. Με βάση τις προηγούμενες εμπειρίες του ELGPN, οι εργασίες στο επόμενο στάδιο θα επικεντρωθούν σε τρεις κύριες δραστηριότητες:

- Διάδοση και εφαρμογή του Resource Kit σε κάθε κράτος μέλος με τη στήριξη από συνεργατικούς σχηματισμούς άλλων χωρών (Συνεργατικοί Σχηματισμοί Αναθεώρησης Πολιτικής).
- Εργασίες των Θεματικών Ομάδων Εργασίας (ΘΟΕ) που στηρίζονται στα αποτελέσματα.
- Επανεξέταση και περαιτέρω ανάπτυξη του Resource Kit, ενδεχομένως συμπεριλαμβάνοντας τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Πλαισίου για την Ανάπτυξη Πολιτικής και Συστημάτων Δια Βίου Καθοδήγησης.

Με βάση τα αποτελέσματα του ELGPN και τους κύριους τομείς δράσης της Στρατηγικής “Ευρώπη 2020” και των πρωτοποριακών πρωτοβουλιών, προτείνονται οι ακόλουθες πιθανές εργασίες για τις ΘΟΕ που στηρίζονται στα αποτελέσματα:

- Κατάρτιση σειράς αναλυτικών ενημερωτικών δελτίων για θέματα πολιτικής σχετικά με τις εξελίξεις στην ευρωπαϊκή πολιτική εκπαίδευσης & κατάρτισης και απασχόλησης από τη σκοπιά της ανάπτυξης δια βίου καθοδήγησης (συνέχεια του ανάλογου έργου που διεξάγεται στο πρόγραμμα εργασίας της περιόδου 2011–12).
- Δημιουργία εγχειριδίου για τους φορείς χάραξης πολιτικής που θα εμπεριέχει τα υφιστάμενα κύρια στοιχεία τεκμηρίωσης σχετικά με τον αντίκτυπο των υπηρεσιών ανάπτυξης σταδιοδρομίας και θα παρέχει έναν οδηγό για τα πιθανά επιμέρους στοιχεία των πλαισίων λογοδοσίας (με παραδείγματα), σε συνεργασία με το ICCDPP και άλλα συναφή ερευνητικά δίκτυα εκτός Ευρώπης (βλ. κατωτέρω).
- Διερεύνηση των δυνατοτήτων δημιουργίας ενός *Ευρωπαϊκού Πλαισίου για την Ανάπτυξη Πολιτικής και Συστημάτων Δια Βίου Καθοδήγησης* συμπεριλαμβάνοντας πιθανούς δείκτες, με σκοπό την ανάπτυξη τεχνικής βάσης για ένα τέτοιο πλαίσιο και τη δημιουργία κατάλληλης για το ELGPN διαδικασίας εφαρμογής του μοντέλου της Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού (ΑΜΣ).

Σε κάποιες άλλες ΘΟΕ θα μπορούσε να ανατεθεί η κατάρτιση εγγράφων σε επιλεγμένα θέματα, π.χ. σχετικά με τα εξής:

- την κοινωνική ένταξη, τη μείωση της φτώχειας και τον ρόλο των υπηρεσιών δια βίου καθοδήγησης·
- την ενεργό αλληλεγγύη / ενεργό γήρανση και τον ρόλο των επιμέρους πολιτικών για θέματα δια βίου καθοδήγησης·
- νέα εργαλεία για την κινητικότητα στην ΕΕ (π.χ. EQF, ECVET, ECTS, ESCO, Europass) και τον ρόλο των θεσμών δια βίου καθοδήγησης στη διασύνδεση των χρηστών με αυτά τα εργαλεία·
- τον ρόλο των θεσμών δια βίου καθοδήγησης στις πολιτικές για την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου (πρόληψη, παρέμβαση, αποκατάσταση)·
- χρηματοδότηση (πώς χρηματοδοτούνται οι θεσμοί δια βίου καθοδήγησης και από ποιόν)·

- ορολογία και έννοιες (σύλληψη της βασικής ορολογίας αναφορικά με θέματα δια βίου καθοδήγησης στις διάφορες ευρωπαϊκές γλώσσες και πώς αυτή η ορολογία αντανακλά διαφορετικούς τρόπους προβολής των εννοιών δια βίου καθοδήγησης και των πολιτικών, δομών και υπηρεσιών που απαιτούνται για να καταστεί λειτουργική. Η ορολογία αυτή θα πρέπει να είναι σε συνάρτηση με ένα πολύγλωσσο λεξικό όρων σε συνδυασμό με την αναθεωρημένη έκδοση του γλωσσarium του ELGPN).

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των εκπονημάτων του δικτύου, καθεμιά από τις ομάδες αυτές χρειάζεται τεχνική υποστήριξη από εξωτερικούς συμβούλους.

Το Διεθνές Συμπόσιο για την Ανάπτυξη Σταδιοδρομίας και τη Δημόσια Πολιτική (Βουδαπέστη, 5-7 Δεκεμβρίου 2011) κάλεσε το δίκτυο ELGPN να ενισχύσει τους δεσμούς μεταξύ των κρατών μελών και τις παράλληλες διεθνείς πρωτοβουλίες ανάπτυξης πολιτικής σε θέματα δια βίου καθοδήγησης. Το Συμπόσιο συνιστά στη ΘΟΕ που επιλαμβάνεται την επιρροή που έχουν τα τεκμηριωμένα στοιχεία (βλ. ανωτέρω) την κατάρτιση εγχειριδίου για τους φορείς χάραξης πολιτικής σε συνεργασία με το ICCDPP και άλλα συναφή ερευνητικά δίκτυα εκτός Ευρώπης. Το ELGPN θα μπορούσε, επίσης, να παροτρύνει τον ΟΟΣΑ και/ή το Cedefop να επαναλάβουν τις αξιολογήσεις των χωρών που πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία κατά την περίοδο 2001-03, αξιοποιώντας και άλλες πηγές δεδομένων που έκτοτε έχουν διαμορφωθεί. Προπαρασκευαστικές εργασίες για τις αξιολογήσεις αυτές θα μπορούσαν να γίνουν το 2013, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για μια πρώτη σειρά αξιολογήσεων το 2014, με τη δυνατότητα επέκτασης αυτών των αξιολογήσεων για τις πλείστες χώρες μέλη στο επόμενο πρόγραμμα εργασίας την περίοδο 2015-16. Το δίκτυο ELGPN θα πρέπει, επίσης, να συνεργαστεί στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη διερεύνηση των δυνατοτή-

των συνεργασίας με τον ΟΟΣΑ σε σχέση με τα αποτελέσματα της μελέτης PISA και του προγράμματος PIACC.

Ως βασική αρχή για το μελλοντικό του έργου, το δίκτυο θα πρέπει να εγγυάται την πρόσβαση στις δραστηριότητές του σε όλες τις χώρες μέλη και να διατηρήσει την ισχυρή δέσμευσή τους για υιοθέτηση αυτών των δραστηριοτήτων. Υπάρχει ισχυρή συναίνεση για την υποστήριξη του πολυδύναμου ρόλου των θεσμών δια βίου καθοδήγησης, ενισχύοντας παράλληλα τον αντίκτυπό τους στους βασικούς τομείς χάραξης πολιτικής σε συναφή θέματα. Το ELGPN θα πρέπει να επιδιώξει έναν ισχυρότερο ρόλο για συμμετοχή στις διαδικασίες ανάπτυξης πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξακολουθήσει να επιδοτεί το δίκτυο μέσω του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης κατά τη διάρκεια της περιόδου 2013-14. Η πρόκληση για το ELGPN είναι να αποδείξει την αξία της συνεχιζόμενης λειτουργίας του μέσω της επίδρασής του στην ανάπτυξη πολιτικής. Η Επιτροπή εξέφρασε την πρόθεσή της να προβεί σε εξωτερική αξιολόγηση του δικτύου κατά τη διάρκεια του 2013. Τα αποτελέσματα θα είναι χρήσιμα κατά την εξέταση της μελλοντικής εξέλιξης του ELGPN, συμπεριλαμβανομένης της δομής και των στόχων του.

Στην επόμενη φάση εργασιών του ELGPN, σημαντικό θα είναι να εντοπιστούν όλα τα σχετικά εργαλεία, τα μέτρα, τα παράλληλα δίκτυα και οι πρωτοβουλίες που αφορούν στη ΓΔ Εκπαίδευση και Πολιτισμός και στη ΓΔ Απασχόλησης, έτσι ώστε να μπορεί να υπάρξει διασύνδεσή τους με τις πολιτικές δια βίου καθοδήγησης σε επίπεδο ΕΕ και σε επίπεδο κρατών μελών. Μέχρι στιγμής, ζητήματα δια βίου καθοδήγησης δεν ήταν παρά αφηρημένες έννοιες, παρόλο που τα θέματα εκπαίδευσης, απασχόλησης και κοινωνικής ένταξης απασχολούσαν συχνά τα εμπλεκόμενα μέρη. Η ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού Πλαισίου για την Ανάπτυξη Πολιτικής και Συστημάτων Δια Βίου Καθοδήγησης, θα μπορούσε να στηρίξει την εδραίωση και την αποδοχή της συγκεκριμένης πολιτικής.

Παράρτημα 1: Σύμβαση των εθνικών αντιπροσωπιών και σημεία επαφής στο ELGPN 2011–2012

		Υπουργείο Παιδείας ή εθνικός φορέας εκπαίδευσης (EDU)	Υπουργείο Εργασίας ή απασχόλησης (LAB)	Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (SOC)	Εθνικό φόρουμ (Forum)	Euroguidance (EG)	Άλλο
Αυστρία	AT	1	1				5
Κροατία	HR	3	3				
Κύπρος	CY	3	2				
Τσεχία	CZ	1	1				1
Δανία	DK	3			2		
Εσθονία	EE	1		1			1
Φινλανδία	FI	1	1				1
Γαλλία	FR	5					
Γερμανία	DE	2			1		
Ελλάδα	EL						2
Ουγγαρία	HU	1	2				1
Ισλανδία	IS	1					2
Ιρλανδία	IE						2
Ιταλία	IT		1				2
Λετονία	LV	2	1	1			1
Λιθουανία	LT	1	2			1	
Λουξεμβούργο	LU	1	1				3
Μάλτα	MT	2					
Νορβηγία	NO	1	1				4
Πολωνία	PL	1	2				
Πορτογαλία	PT	3	2				
Ρουμανία	RO		1				1
Σλοβακία	SK	1		1		1	
Σλοβενία	SI	1					3
Ισπανία	ES	4					
Σουηδία	SE	2	1				
Κάτω Χώρες	NL	1				3	
Τουρκία	TR	3					
Ηνωμένο Βασίλειο	UK	3					1
Βέλγιο	BE	1					
Βουλγαρία	BG	1					
Σύνολο	113	50	22	3	3	5	30

Παράρτημα 2: Συνεισφορές των χωρών μελών του ELGPN στις δραστηριότητες του ELGPN 2011–2012¹

		ΠΕ1 ΔΔΣ	ΠΕ2 Πρόσβαση	ΠΕ3 Συνεργασία και Συντονισμός	ΠΕ4 Ποιότητα	Συνάντηση Ομάδας Εργασίας	Συνάντηση Διευθύνου- σας Ομάδας ELGPN	Συνελεύσεις Ολομέλειας
Αυστρία	AT	x	x	x, LC		x		
Κροατία	HR	x		x				
Κύπρος	CY		x	x, FV		TGM	x	x
Τσεχία	CZ	x, LC	x			x		
Δανία	DK	x	FV	SM	x	TGM	x	x
Εσθονία	EE		x		x, FV			
Φινλανδία	FI	x	x			x	x	
Γαλλία	FR	x, FV	x, LC			x		
Γερμανία	DE	x	x		x			
Ελλάδα	EL			x	x	x		
Ουγγαρία	HU				x, LC	x, TGM	x	x
Ισλανδία	IS		x, LC		x	x		
Ιρλανδία	IE	x			x, SM			
Ιταλία	IT	x		x				
Λετονία	LV	x	x			x		
Λιθουανία	LT	x			x			
Λουξεμβούργο	LU	x			x, FV	x		
Μάλτα	MT	x, SM						
Νορβηγία	NO	x	x	x, FV	x			
Πολωνία	PL		x, SM	x			x	x
Πορτογαλία	PT	x, FV			x			
Ρουμανία	RO			x				
Σλοβακία	SK	x	x					
Σλοβενία	SI	x			x			
Ισπανία	ES		x	x			x	
Σουηδία	SE	x			x			
Κάτω Χώρες	NL		x, FV		x			
Τουρκία	TR		x	x				
Ηνωμένο Βασίλειο	UK	x	x		x			
Βέλγιο (παρ.α.)	BE	x	x	x	x			
Βουλγαρία (παρ.α.)	BG	x	x	x				
PES network						x		
ETF				x		x		
CEDEFOP						x		
Euroguidance						x		
ETUC						x		
Fedora		x			x	x		
IAEVG					x	x		
ICCDPP						x		
Σύνολο		22	19	14	18	19	6	4

¹ LC = συντονίστρια χώρα, FV = Επιτόπια επίσκεψη στη χώρα υποδοχής, SM = Συνάντηση συνθετικού χαρακτήρα TGM = Συνάντηση Ομάδας Εργασίας στη χώρα υποδοχής

EUROPEAN LIFELONG GUIDANCE POLICY NETWORK (ELGPN) aims to assist the European Union Member States (and the neighbouring countries eligible for the Lifelong Learning Programme) and the European Commission in developing European co-operation on lifelong guidance in both the education and the employment sectors. The purpose of the Network is to promote co-operation and systems development at member-country level in implementing the priorities identified in EU 2020 strategies and EU Resolutions on Lifelong Guidance (2004; 2008). The Network was established in 2007 by the member-states; the Commission supports its activities under the Lifelong Learning Programme.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΥΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ είναι η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Πολιτική στη Δια Βίου Καθοδήγηση (ELGPN) κατά την περίοδο 2011-12 στους ιθύνοντες και ενδιαφερομένους τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Διατίθεται επίσης η πλήρης έκδοση της παρούσας έκθεσης.

Το ELGPN αποτελεί σημαντική εξέλιξη για τη στήριξη της ανάπτυξης των εθνικών πολιτικών στον τομέα της δια βίου καθοδήγησης. Κατά την τρέχουσα περίοδο το ELGPN αποτελείται από 29 χώρες (AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IS, IT, LV, LT, LU, MT, NL, NO, PL, PT, RO, SE, SI, SK, TR, UK), και 2 επιπλέον χώρες παρατηρητές (BE, BG). Οι χώρες που συμμετέχουν διορίζουν τους εκπροσώπους τους στο δίκτυο και ενθαρρύνονται να συμμετέχουν τόσο με κυβερνητικούς όσο και με μη κυβερνητικούς εκπροσώπους. Ως δίκτυο, το οποίο καθοδηγούν τα κράτη μέλη, αποτελεί επίσης μια καινοτόμο μορφή της Ανοικτής Μεθόδου Συνεργασίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Η έκθεση περιγράφει το έργο του Δικτύου για την περίοδο 2011-12, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των επιδράσεων του σε εθνικό επίπεδο. Τα μέλη αναφέρουν ότι η συμμετοχή τους στο δίκτυο έχει ενισχύσει τις γνώσεις τους σε πιθανές προκλήσεις και τους προσέφερε μια νέα προοπτική και νέες πληροφορίες, όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών καθοδήγησης. Βασικό πλεονέκτημα του δικτύου υπήρξε η υιοθέτηση των δραστηριοτήτων του από τις εθνικές αντιπροσωπείες. Η έκθεση, επίσης, αναλύει τις σχετικές δράσεις ανάπτυξης πολιτικής σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και σκιαγραφεί το όραμα του ELGPN για το μέλλον. Ειδικότερα, αναφέρει τα συστατικά στοιχεία της Στρατηγικής “Ευρώπη 2020” που σχετίζονται με θέματα δια βίου καθοδήγησης, συμπεριλαμβανομένων των πρωταρχικών στόχων και εμβληματικών πρωτοβουλιών.

